

VESTOPPLAND SLEKTHISTORIELAGS TIDSSKRIFT

Nr. 1 1991

Årgang 9

Pris kr. 35,-

ISSN:0802-860

Slagsvold omkring 1920

Se artikkel s. 7

Lygnasæter
DEN MODERNE SKYSSSTASJON

2770 Jaren – Tlf. (063) 28 241

TRE ER RIMELIG

Vi leverer alle typer skur og
høvellast samt impregnerte
materialer

Godt utvalg i paneler og listverk

VI FORHANDLER OGSÅ TAKSTOLER OG LIMTRE

**Gran
Almennings**

2750 GRAN TLF: 063 - 30 000

GRAN MEIERI ER

MIDT I BLINKEN

- * Riktige varer til riktige priser.
- * God service.
- * Hyggelig betjening.

HAR ALT - GIR ALT.

2750 GRAN

tlf. 063-30505

Her er enda en fordel du får som kunde i det lokale forsikringsselskap

*Verdikonto er en ny type livsforsikring
som gir deg stor fleksibilitet i forsikrings-
dekning – nå og i fremtiden.*

*Verdikonto er også en meget gunstig
spareordning med høyrente fra første
sparekrone.*

**11%
RENTE**

**DU FÅR 11 % RENTE
PÅ SPAREPENGENE DINE
MED VERDIKONTO^{*)}**

^{)} Garantert ut 1991*

Ta kontakt med oss for åpning av verdikonto

**Valdres Brannkasse
Vestoppland Gjensidige
Hadeland Gjensidige
Brannkasse**

KJENN DIN BYGD

LOKALHISTORISK LITTERATUR I GODT UTVALG

TOTN tidsskrift hefte 1-9	á kr. 60,-
TOTN árbok 1978-89	á kr. 120,-
TOTN árbok 1990	kr. 150,-
Totens bygdebok bind 1 (to halvbind)	á kr. 180,-
Totens bygdebok bind 2-3	á kr. 180,-
Totens bygdebok bind 4	kr. 335,-
AKSEL NAPSTAD: Villtotningen. Viser	kr. 40,-
MAGNE OLTAD: Spellmann langs vegen	kr. 40,-
PÅL GIHLE: Frå gammalt	kr. 80,-
PÅL GIHLE: Østre Toten Bondelag 1882-1982	kr. 80,-
PÅL GIHLE: Østre Toten Skogeierlag	kr. 80,-
PÅL GIHLE: Hoff kirke	kr. 40,-
TOTENDIALEKTA: Form - bruk - framtid?	kr. 40,-
TOTENMÅL OG ANNA MÅL hefte 1-9	á kr. 30,-
TOTENMÅL OG ANNA MÅL hefte 10-14	á kr. 50,-
JOHN AA. GJESTRUM: Gards- og slektshistorie	kr. 90,-
ØYEBLIKKET SOM VAR: Gamle fotografier I	kr. 100,-
ØYEBLIKKET SOM VAR: Gamle fotografier II	kr. 130,-
MJØSA árbok 1982-83	kr. 100,-
MJØSA árbok 1984-86	kr. 130,-
ÁRBOK FOR GJØVIK nr. 1	kr. 25,-
ÁRBOK FOR GJØVIK nr. 2	kr. 40,-
ÁRBOK FOR GJØVIK nr. 3	kr. 60,-
ÁRBOK FOR GJØVIK nr. 4	kr. 80,-
ÁRBOK FOR GJØVIK nr. 5	kr. 120,-
ÁRBOK FOR GJØVIK nr. 6	kr. 130,-
VESTOPPLAND SLEKTSHISTORIELAG	
4 hefter pr. år	kr. 25,-
1988	kr. 30,-
1989 og 1990	kr. 35,-

Og mange flere. Se vårt utvalg.

TOTENS BOKHANDEL

LENA - Tlf. 60 594

VESTOPPLAND SLEKTHISTORIELAG

Postboks 266, 2801 GJØVIK

Medlemskontingent: kr. 130,- pr. år.

Lagets tidsskrift kommer 4 ganger i året.

Neste nummer av tidsskriftet kommer ca. 1. mai.

Siste frist for innlevering av stoff er 1. april.

ANNONSEPRISER:	1 gang	4 ganger
1/2 sidekr.	150,-	kr. 500,-
1/1 sidekr.	300,-	kr. 1000,-
Baksidekr.	500,-	kr. 1400,-

HOVEDSTYRE

Formann: Bjørn Bakke, Lønbergvn. 16.B, 2830 Raufoss tlf. 91 540

Nestformann: Jan Eilert Jaatun, 2857 Skreia, tlf. 061-63 893.

Kasserer: Eilif Rognerud, 2870 Dokka, telefon 061-10 432.

Sekretær: Harald Hvattum, 2890 Etnedal, telefon 061-20 356.

TIDSSKRIFTSTYRE:

Jan Eilert Jaatun, styrer, Fredrik Dyhren, Pål Prestesæter og

Arne Amundgård.

Postgirokonto: 0802 3001005

Bankgirokonto: 8126 05 02972

Innhold

7	<u>Pål Gihle</u> : Slagsvold i Østre Toten
20	<u>Terje Tandsether</u> : Soldater fra Biri og Snertingdal 1644 - 1660
25	<u>Otto Adolf Fosmo</u> : Om Belgen i Oslo og mere til III
30	<u>Arne Amundgård</u> : Opplandsarkivet
33	Bokanmeldelser
	a) Kølabrenner - slekta
	b) Nes bygdebok (Helgøya)
36	<u>Bjørn Herberg</u> : Sima Staalnæbs ætt i Neraasen
38	<u>Bjørn Herberg</u> : Niels Hansen på Gjøvik Gård
41	<u>Bernt G. Bielke</u> : Gården Rønningen i Søndre Land VIII
47	Tillegg til tidligere artikler:
	<u>Leif A. Wien</u> : Slekten Stastad i Land
	<u>Bottolf Svendsen</u> : Litt mer om Evinrude
	<u>Erling Bolstad</u> : Mer om Semelenge i Valdres
	<u>Jan Eilert Jaatun</u> : Mer om Napstad i Vardal
54	Odelsmanntall Land 1624
66	<u>Pål Alm</u> : Mer om Alm i Vestre Toten
72	<u>Torger Kraggerud</u> : Primstavens sommerside
78	Svar på tidligere spørsmål
82	Spørsmål og svar
89	Lagsnytt

SLAGSVOLD I ØSTRE TOTEN

Av Pål Gihle

Slagsvold er en gammel gard og har fått navn fra en gard som er enda eldre, nemlig opphavsgarden By. By eller byr på gammelnorsk betyr gard. Der bodde storfamilien, men da det ble for trangt fikk noen flytte ut og bosette seg på gardens områder.

Navnet Slagsvold kommer av ordet slåttvoll, By hadde slåttevoller nede på låene. I et middelalderdiplom som angår Slagsvold er navnet brukt i dativ flertall og skrevet Sloxuollom, slåttvollene. En gang i tida ble By delt mellom, to brødre(?), Rani og Krake. Dermed ble det Ranis by, nå Ranaby og Krakes by, nå Kraby.

Det nevnte diplommet angående Slagsvold er datert 22. november 1414. To lagrettemenn på Hadeland, sira Trond Guttormssønn prest på Tingelstad og Ogmund Erikssønn på Juli forteller at de var på Stufstad (Stubstad i Brandbu) Klemetsmesseaften i kong Eiriks 26. regjeringsår. Der så de handarbandet mellom selgerne Torstein Gudmundssønn og hans kone Sidsel Håkonsdatter og kjøperen Sixtein Pederssønn da disse gjorde en avtale: Torstein og Sidsel erkjente at de hadde solgt to og et halvt hefseldebol jord i (Sloxuollom) Slagsvold i Hoff

sogn på Toten til Sixtein Pederssønn fritt og med hjemmel og alle de rettigheter som lå til denne jorden. Samtidig erkjente de å ha mottatt full betaling. Brevet er skrevet på pergament den nevnte dag og utstederne hengte sine segl på det.

Handarband var å rekke fram handa til den en forhandlet med. Mens de holdt hverandre i hendene skulle de si fram hva avtalen gjaldt etter en bestemt formular. Det var da lettere for vitnene å huske alt når de både såg og hørte handarbandet.

Ei hefselde var et smørmål, og på Toten veide ei hefselde smør 38,6 kg. etter vår vekt. To og en halv hefselde blir 96,5 kg smør. To og et halvt hefseldebol var en jordeiendom så stor at en leilending kunne greie å betale jorddrotten 2 1/2 hefselde smør i årlig leie som gjerne var kalt landskyld. Det er mulig at Sixtein Pederssønn bodde på Slagxwoll. Han var lagrettemann og seglet hans er bevart på et annet brev.

Så er det stille med opplysninger om Slagsvold til i 1528, da finner vi Erich på Slagxwoll i lista for gjengjerdskatten. Gjengjerd var en skatt som sjelden ble utskrevet.

1560-61 er Morten Slaguoll (les v for u) nevnt i et annet skattemanntall. I 1647 hører vi om Joen Slaxuold og i 1679 om Søfren Slagsuold. Som en ser er gardsnavnet skrevet på mange måter, men etter år 1700 er det skrevet Slagsvold.

EIERE

Det var tre eiere av Slagsvold i 15- og 1600-årene: Maria-kirken i Oslo, Hoff kirke og Totens prestebord. Det er trolig at Slagsvold var tre gamle, like store garddeler med egne grenser, i lange tider ett bruk, men som vi senere får høre var her en tid to bruk.

Prosten ved Mariakirken, som lenge var "Norges rikes kansler", hadde retten til å bygsle bort hele Slagsvold eller deler av garden, de andre eierne hadde ikke noe å si. Maria-kirkens del var hovedbøle og da dette kom i privat eie, fulgte bygselretten over Hoff kirkes del og prestebordets del med. Om eieren ville, kunne han bruke de delene sjøl.

Landskylda på hver av garddelene hadde lenge vært en hud. Leilendingen måtte da ut med en oksehud eller kuhud årlig. I 1665 ble skylda på Mariakirkens del i Slagsvold forhøyet til 2 huder. Antagelig skyldtes det at der var dyrket mer jord. Når Slagsvold først hadde smørskyld og senere hudskyld viser det at kvegbruket lenge ga mest inntekt. Men åkerbruket økte og både landskyld og matrikkelskyld på hovedbølet gikk i 1660-årene over til kornskyld. 2 huder svarte til et skippund tunge, det vil si tunge kornsorter og mjøl eller malt. Et skippund var 160 kg.

Fra 1612 er både brukere og eiere på Slagsvold kjent.

Jon het brukeren i 1612. Vi vet ikke når han kom her, men han var død før 1648. Kona het Elsebe Mikkelsdatter, som enke var hun vidne i en grensesak mellom Kraby og Smeby i 1648.

Fra 1648 brukte Gulbrand Sørensen en del av garden og i 1658 var her også en bruker ved navn Joen. Han brukte vel hovedbølet en tid. I 1658 betalte han kvegskatt for Slagsvold av 20 fe, 4 hester, 8 sauer og 2 svin.

Gulbrand Sørensen (1616-1671) var gift med Maren og de hadde datteren Berte.

I 1661 brukte Gulbrand hele garden og betalte allerede da landskylda til Mariakirken med 1/2 skippund rugmjøl og 1 hud til hver av de andre eierne. Han kunne så 6 tønner som rakk til ca. 24 mål. Det er nevnt at han også hadde en bekkekværn.

På Slagsvold var det to husmenn på den tid, Anders smed som er nevnt 1664 og 1678 og Karl i Jensvolden, senere var plassen kalt Jensstuen.

Matrikkelen fra 1669 gir følgende opplysninger om Slagsvold: Gulbrand skylder til Mariakirkens prosti 1 skippund rugmjøl med bygsel over 1 hud kirkens og en hud prestebordets, prostiforvalteren bygsler. Sår 12 tønner, tiender 4 tønner, skatter 8 daler. Føder 24 fe, 4 hester. Foring 1/2 daler, visører 4 skilling, leding 2 skill (det var årvisse skatter) 1 bekkekværn 12 skilling i skatt. En humlehage. Engen er god, skog til gardsbruk sammen med grannene, de nærmest boende. - Denne matrikkelen gjaldt helt til 1838 og virket på slutten svært urimelig. "Jordavgiften 1802-1804", en lov, mildnet noe på det.

Gulbrand Sørensen døde i 1671 og det skulle holdes skifte. Første påskedag da Gulbrand enda lå sjuk sendte datteren Berte bud etter Jon Anderssen Hårstad. Han kom og hun spurte om han ville ta noen penger i forvaring. Så gikk de opp til ei steinrøys på Furuhaugen. Der viste hun Jon en trekanne som var ombundet med tæger og inneholdt 160 riksdaler. Jon tok pengene med til Hårstad og beholdt dem til andre dagen etter skiftet, da kom Håken Smeby og Søren Slagsvold (som ble Bertes mann) og hentet pengene.

Under skifteforhandlingene kom det fram at Berte hadde holdt unna de 160 dalerne, og fogden ville ha Berte tiltalt for det. Han mente arvingene hadde mistet sin rett til å beholde pengene, de skulle nå tilfalle kongen (staten). Saken kom for retten, der møtte Søren Jørgensen Slagsvold, Bertes mann og sa at Berte hadde gjømt pengene av vankundighet, hun visste ikke bedre. Fogden forlangte dom.

Den 19. februar 1672 ble dom avsagt: retten fant at halve summen, 80 daler måtte tilfalle kongen, den andre halvpart tilfalt enka Maren Slagsvold. For sin dristighet måtte Berte bøte med endel sølv og 5 daler til fogden, ialt kunne det svare til verdien av 3-4 krøtter.

Søren Jørgensen Slagsvold (1650-1717) fra Kvern ble som nevnt gift med Berte Gulbrandsdtr. (1649-1727) og de tok over Slagsvold i 1672. De fikk 8 barn, men bare to vokste opp, det var Peder som ble neste bruker og eier, og Anne som i 1708 ble gift med Anders Skavang på Helgøya. Marte døde ung. Så var det Ole 24 år, Jonas 19, Hans 11, Ole 6 og Marie 4 år som alle døde i julen 1697 og ble begravet 31. desember samme år. Denne tragedien skyldtes en epidemi som herjet i 3 år.

I følge skjøte av 23. mars 1695 hadde Søren Jørgensen kjøpt Mariakirkens del i Slagsvoll og fikk dermed bygselsretten over Hoff kirkes del og Toten prestebords del i Slagsvold.

Prestebordsgodset, også kalt mensalgodset, var mange jordeiendommer som sogneprestene hadde inntekt av, blant annet for å kunne beverte de mange reisende som tok inn på prestegarden. For Totenprestene var dette en betydelig inntekt. Innretningen ble avviklet utover på 1800 tallet og før 1850 var det aller meste prestebordsgods solgt. Som vederlag fikk presten en årlig jordavgift av de berørte gardene, etter 1848 kunne den innløses med et engangsbeløp.

1701 den 5. mars er tinglest bygselseddel fra Søren Slagsvold til sønnen Peder Sørensen på to huder i Slagsvold, Hoff kirkes og Toten prestebords eiendommer. Søren døde i 1717, og på skiftet etter han, den 20. oktober 1721 ble Peder eier av hovedbølet og bruker av hele garden.

Peder Sørensen Slagsvold (1675-1725) ble 1713 gift med Eli Olsdatter Burul (1688-1750). De fikk hare ett barn, Berte Pedersdatter født 1714.

Den 20. oktober 1719 brant alle hus på Slagsvold med avling og løsøre. Da brannen begynte ved totiden om natten var det bare litt sengeklær som ble reddet. Major Speitzer hadde sitt kvarter på Slagsvold, han fikk reddet sin kuffert, standarden (kavallerifane) sine hester og en sele. Skaden for Peder Sørensen ble taksert til 800 riksdaler "ti garden var smukt opbygget" står det i tingboken.

Det var ingen assurance på den tiden, men ved å få to edfestede vidner til å fortelle om ulykken på tinget fikk den skadelidende skattefrihet et par år og naboene hjalp med tømmerkjøring.

Denne gangen ble det gjort et enestående tiltak, bygdefolket med lensmann Christoffer Rustad i spissen tok ned tingstuen på Hovsvangen og fløtte den til Slagsvold der den fremdeles er den nordre hovedbygningen. Huset har en ganske spesiell inndeling som ikke er vanlig på en gard. -Fogden gjorde lensmannen ansvarlig for at ovnen, samt lås og glasgrinder i tingstuen ble tatt med. Til oppbygging av garden lånte Peder penger av sognepresten mester Hans Holst mot pantebrev.

Matrikkelen 1723: Slagsvold. Oppsitteren eier 1 skippund med bygsel over 1 hud Hoff kirkes og 1 hud Totens prestebord. Sår 5 skjepper rug, 6 tønner 7 skjepper bygg, 1 tønne 5 skjepper havre, 1 skjepper erter. (Det skulle rekke til ca. 36 mål). 5 hester, 20 naut og 10 sauer. Garden hadde to husmenn.

Peder Sørensen Slagsvold døde i 1725 og enka Eli giftet seg med Ole Larsen fra Kvem som ble ny bruker, men de var barnløse.

Garden deles.

NEDRE SLAGSVOLD

Arvingen til Slagsvold, Berte Pedersdatter (1714-1801) hadde 9/12-1734 giftet seg med Lars Jensen Enge (1703-1752), fra Enge ved Apelsvold. De fikk satt opp kontrakt med Bertes stefar Ole Larsen om bruk av halve Slagsvold: "Den nedre del" og Lars Jensen sørget for å få tilføyet kontrakten at hans kone hadde både odelsrett og besiddelsesrett til hele garden. Kontrakten ble tinglest 26. juli 1735.

Lars Jensen og Berte fikk 7 barn: Peder f. 1735, neste bruker på Øvre Slagsvold, Marte 1737, Eli 1739, Søren 1744, Inga 1747 og Mari født 1750. -Samme år døde Bertes mor Eli og i 1752 døde både hennes stefar Ole Larsen og hennes mann Lars Jensen så hun hadde mye å stå i.

Berte arvet Øvre Slagsvold på skiftet etter sin mor Eli 16. november 1750, men overdrog den garden til sin 18 år gamle sønn Peder Larsen.

Den 28. desember 1753 ble Berte gift med Johan Olsen Hjell (1728-1773) og fikk to barn med ham, Lars 1754 og Kari 1759. På skiftet etter Johan den 8. desember 1773 arvet Peder Larsen på Øvre Slagsvold den nedre Slagsvoldgarden. Han var av samtlige arvinger etter Johan Olsen ansett som "den sande odelsmand" heter det. Peder innløste garden fra arvingene og tok den i bruk.

Så gikk det noen år til 20. desember 1776 da solgte Peder Larsen garden Nedre Slagsvold av skyld 1/2 skpd. tunge med bygsel over 1 hud tilhørende Totens prestebord til Christian Olsen Kjørset for 990 riksdaler. Selgeren beholdt den halve del av Slagsvoldbakken, kjøperen skulle svare vilkår til selgerens mor Berte Pedersdatter etter kontrakt opprettet 19/6-1775.

Christian Olsen Kjørset f. 1743 var gift med Berte Jensdatter Kjørset. Fra 30. januar 1778 forpaktet denne Christian Øvre Slagsvold i 4 år etter kontrakt med Lars Pedersen, den unge sønnen til Peder Larsen.

11. mai 1784 ble retten satt i en odelssak på Nedre Slagsvold. Lars Pedersen Øvre Slagsvold hadde stevnet eieren Christian Olsen til gardens fravikelse mot odelsløsningspenger 990 riksdaler. Dommen ble avsagt 15. januar 1785 der det står at retten er ikke i tvil om at saksøkeren Lars Pedersen har rett til å innløse garden fra eieren Christian Olsen. Lars Pedersen Slagsvold er eldste sønn til Peder Larsen, og Lars Pedersens bestemor Berte Pedersdatter er datter til Peder Sørensen som var sønn til Søren Jørgensen som ved skjøte av 23/3-1695 ble eier av Slagsvold. Retten fant at saksøkeren var fullt berettiget til å innløse garden.

Dommen ble anket av Christian Olsen og Lars Johansen (sønn til Johan Olsen), men lagtinget fant at dommen av 15. januar 1785 "bør i alle dele ved magt at stande". 12. mars 1789 kjente også Overhofretten Lars Pedersen løsningsberettiget til Nedre Slagsvold. Dermed var Slagsvold igjen samlet til en gard.

ØVRE SLAGSVOLD

1753 den 14. april ga Berte Pedersdatter skjøte til sønnen Peder Larsen på halvdelen av garden Slagsvold av skyld 1/2 skippund tunge og bygselen over 1 hud tilhørende Hoff kirke. Skjøtet ble tinglest 24/7-1753.

Peder Larsen Slagsvold (1735-1780) var altså 18 år gammel da han overtok garden. I 1758 ble han gift med Marte Andersdtr. Kraby (1723-1762), de fikk 3 barn, først Lars og Anders i 1759 og Ole i 1761. Men Marte døde i 1762 og Peder ble i 1764 gift med Berte Olsdatter og fikk to barn med henne, Marte i 1764 og Ole 1768.

Som nevnt under Nedre Slagsvold var Peder Larsen eier av den garden en kort tid men solgte den til Christian Olsen Kjøset. Det var i denne Peder Larsens tid at Slagsvoldskogen ble til ved.

Utsiftingen av "Bygdemarken"

I matrikkelen av 1669 er nevnt at Slagsvold hadde skog til gardens bruk sammen med grannene, altså var det en hopskog eller sameie. Denne store skogen ble skiftet ut i 1764 og var da kalt "Bygdemarken". Det kan tenkes at det gamle riktige navnet var Bymarken, for opphavsgarden By strakte seg vidt utover. Men By var forlenget glømt så det måtte høres uforståelig med en bymark midt i bygden, derfor sa de vel Bygdemarken.

I et rettsmøte på Kraby 9. oktober 1764, administrert av sorenskriver David Sommerfelt med 6 lagrettesmenn møtte alle sameierne. Peder Larsen møtte som eier av halve Slagsvold og på sin stefars vegne som eide den andre halve del. Alle var enige om at skogen skulle måles opp og så deles i forhold til hver gards matrikkelskyld.

Det ble da opplyst at eiere og oppsittere på Kraby, Slagsvold, Rognebygardene og Burulsgardene hadde kjøpt skog og husvær i sameien av Fodstad, så halve Fodstadskylda skulle tillegges Krabys skyld og den andre halvdel tillegges de andre gardene med en femtedel på hver. (Slagsvold ble regnet som en gard). Lagrettemennene skulle foreta oppmåling og deling.

1764 den 20. oktober var alt i orden, retten ble igjen satt på Kraby med sorenskriveren og de samme lagrettesmenn. Marka var målt til å være 2385 mål og på hvert skinn skyld falt det 6 $\frac{1}{10}$ mål. For Slagsvolds vedkommende var skylda 1 skippund = 24 skinn og 2 huder = 24 skinn, i alt 48 skinn. 48 skinn med 6 $\frac{1}{10}$ mål på hvert = 292 mål, $\frac{1}{5}$ av Fodstadskylda = 50 mål. I alt falt det på Slagsvold 342 mål.

Kraby med $\frac{1}{2}$ Fodstadskyld 906 mål, Ronneby østre med $\frac{1}{5}$ Fodstadskyld 269 mål, Ronneby vestre med $\frac{1}{5}$ Fodstadskyld 269 mål, Burul østre med $\frac{1}{5}$ Fodstadskyld 232 mål, Burul vestre med $\frac{1}{5}$ Fodstadskyld 304 mål, Åmot for 3 skinn 19 mål, Østby 3 skinn 19 mål, Heggerud var sagt å skylde 3 skinn, men skyldte bare ett, fikk dog 12 mål og Øiåsen for 1 skinn 6 mål.

På det som var gjort og beskrevet "gave Parterner for retten fulde Ord og Haandebaand, at de dermed i alle Maader var fornøyet, og udlovet u-brødelig at holde alt dette som for retten frivillig og velbetænkt af dennem er sluttet og indgaaet."

Slik sluttet rettsmøtet og det ville være rimelig at begivenheten ble feiret slik det ansto Krabymannen Anders Andersen.

Peder Larsen døde 1780. Sønnen Lars Pedersen hadde tatt over garden Øvre Slagsvold i 1778, han var da 19 år og så seg ikke i stand til å bruke sin odelsjord, men forpaktet den bort til Christian Olsen Nedre Slagsvold.

Det var etter råd fra sin kurator Even Gihle og med samtykke av sin bror Anders at han gjorde slik overenskomst med Christian Olsen at denne i 4 år skulle bruke Øvre Slagsvold mot en årlig avgift på 36 riksdaler, utrede alle skatter og tyngsler og svare vilkår til Berte Pedersdatter, vedlikeholde gardens hus og gjerder, holde jorden forsvarlig gjødslet og stelle pent med skogen. En vet ikke annet enn at kontrakten ble overholdt og at garden ble overlevert i rett tid.

Lars Pedersen (1759-1821) ble i 1784 gift med Marte Andersdtr. Skjefstad (1762-1842), de fikk 7 barn: Anders 1785 døde samme år, Peder 1786 neste eier, Anders 1788 døde samme år, Nils 1789 kjøpte Jensstuen i 1829, Marte 1792 kom til Kvem, Anders 1794 døde samme år, og 1795 kom endelig en Anders som levde opp, ble vaktmester og standardjunker og kjøpte Østre Kvem, gift med Berte Marie Pedersdtr. Gihle. Som før nevnt brukte Lars Pedersen odelsretten og kjøpte Nedre Slagsvold i 1785.

Ved takst for Jordavgiften 1803-04 skyldte Slagsvold 1 skippund tunge og 2 huder, omgjort til 2 skippund tunge. Enda var Hoff kirke og Totens prestebord medeiere.

1817 den 1. desember er tinglest skjøte fra Lars Pedersen Slagsvold til sønnen Peder Larsen på Slagsvold for 2500 spesiedaler og føderåd. Husmannsplassen Jensstuen tok selgeren unna til bruk så lenge han levde. I følge føderådskontrakten skulle garden årlig levere til føderådsfolkene:

1. 7 tønner bygg, 5 tnr. blandkorn, 2 tnr. rug og 2 tnr. erter, hver tønne 10 skjepper.
2. et naut 3 år gammelt, et velgjødd voksent svin, 1/4 tønne spekesild, 4 tønner salt, 12 ruller god engelsk tobakk, 3 bismerpund tørrfisk, (et bismerpund = 6 kg) 1/2 bpd. humle, 200 hønegg, 3 bpd. tilgjort lin, 3 bpd. tilgjort hamp og 2 bpd. sommersmør.
3. årlig 4 bpd. godt, siktet hvetemel.
4. Brenneved, sønderhugget og innbåret i føderådsfolkene iboende hus, alltid rikelig.
5. Husrom for føderådsfolkene var den nordre del av stuebygningen i begge etasjer, det vestre stabbur samt hus til sine krøtter og ting.
6. Til bruk beholdt de Badstuåkeren 1 mål, som gardbrukeren våronngjorde og gjødslet hvert år, men såfrøet skaffet føderådsmannen. Føderådsfolkene hadde rett til å ta ut et jordstykke til kål og poteter til sitt behov, og de skulle ha plass til bleikevoll.
7. 2 skippund godt høy til føderådet.
8. Hest til og fra kirke og fornødne reiser når føderådsfolkene forlangte det, uten betaling.
9. Fornøden oppvartning såvel i sundhets-som i sykdoms dager.

Føderådet hvilte som en heftelse på garden og måtte utredes av dens eier, hvem det enn måtte være. Etter en av føderådsfolkernes død utredes 2/3 av de førstnevnte poster til den lengstlevende, men post 4, 5, 8 og 9 post som det er bestemt. Verdien av føderådet var taksert til 170 spd. 1 ort 16 skilling årlig, som for 5 år ble 851 spd. 3 ort 8 skilling. (1 speciedaler = 4 kr.)

Lars Pedersen levde i 4 år som føderådsmannen, Marte i 25 år som føderåds-kone.

Peder Larsen Slagsvold (1786-1841) var gift 1821 med Marie Pedersdr. Helgestad f. 1798. De hadde 5 barn: Lars f. 1821, neste bruker, Peder f. 1823 kom til Vestad, gift 1864 med Marte Nilsdr. Bjørnstad f. 1837, Berte Marie 1826, Marte 1829-1892 og Nikoline 1832-1834.

Marie Pedersdtr. Slagsvold ga skjøte, tinglest 23/11-1849 på Slagsvold til sønnen Lars Pedersen og tok føderåd. Lars Pedersen Slagsvold (1821-1890) var først gift 1849 med Olliane Olsdtr. Majer (1823-1852) men hun døde i barselseng. I 1862 ble han så gift med Karen Andersdtr. Stabo (1818-1892), men de hadde ingen barn.

Da Lars Pedersen Slagsvold (1821-1890) var barnløs gikk garden over til brorsønnen Lars Pedersen Slagsvold på Vestad. (Se: Peder Larsen 1786-1841).

1. september 1890 er tinglest skjøte på Slagsvold fra Karen Andersdtr. Slagsvold til Lars Pedersen Slagsvold for 9000 kr. og føderåd.

Lars Pedersen (1867-1937) ble gift med Karen Amalie Hammerstad (1864-1924), de hadde 10 barn: Lars f. 1891 til USA 1912, Hans 1892 til USA 1913, Ragna Marie 1894 til USA 1915, Peder 1895, Helga Klara 1897, Annar 1898, Marte 1900, Karen Lovise 1902, Mina Alfhild 1905 og Leif 1907.

Lars Pedersen måtte gå fra garden i 1911, da hadde slekta vært der fra 1648, i 263 år.

20. desember 1911 er tinglest auksjonsskjøte på Slagsvold til Albert Hveem for 78.000 kr. Albert Pedersen Hveem (1885-1950) gm Nelly Haakensdatter Aarsby (1886-1943), ingen barn.

19. september 1927 er tinglest auksjonsskjøte på Slagsvold til Halvar Seierstad for 125.000 kr. Halvor Davidsen Seierstad (1901-1973) gift 1938 med Ruth Kalskind (1905-1987).

Eiendommer som er solgt fra gardsnr. 174 bruksnr. 1 Slagsvold 174,2 Kaldkile

1827, den 14. august ga Peder Larsen Slagsvold (1786-1841) skjøte på Kaldkile til eieren av Rogneby, Abraham Falk Hammer. Kaldkile var 9 mål stort og på alle sider grenset det mot Rogneby. Prisen var 150 spesiedaler, skylda ble satt til 1 1/4 lispund.

Jensstuen

1829, 1. august er tinglest skjøte fra enken og myndige arvinger etter Lars Pedersen Slagsvold til sønnen Nils Larsen på Jensstuen for 400 spesiedaler. I 1859 ble plassen lagt under garden igjen.

Maurbru

1844, 9. januar tinglest skjøte fra Marie Pedersdatter Slagsvold til Hans Johansen Krabysanden på plassen Maurbru.

174.3 Johnsborg

Eier Hans Johnsen, skyldmark 1,86.

174.4 Engebretsveen

1859, 25. mars er tinglest skjøte fra Lars Pedersen Slagsvold til Christian Christiansen på slåttsveen Engebretsveen, skyldmark 0.18.

174.5 Strand

Vestre og østre, skylddeling, tinglest 23/3-1867, skjøte tinglest 15. oktober 1892 fra Lars og Karen Slagsvolds arvinger til Johannes Sund og Adolf Rogneby for 100 spd. Skyldmark 0.38.

174.6 Dammen

Skylddeling tinglest 7. desember 1893, skjøtet tinglest 1894, 16. mars, til Johannes Heggerud, skyldmark 0,27.

174,7.

Jord som ble ekspropriert av jernbanen, skylddeling tinglest 1. november 1902. Skyldmark 0.95.

174,8 Strøm

Skylddeling tgl. 8. desember 1903. Kjøper A/S Kvernum Bruk for 900 kr. Skjøtet tgl. I. juli 1904. Skyldmark 0,15
Senere eier: Johan Børresen, Berg og Røisli, Gustav Berg, Arne Kristiansen.

174,9 Vestheim

Skylddeling Skylddeling tgl. 1/7-1904. Kjøper A/S
Kvernum Bruk for 900,- kr. skjøtet tgl. 1/7-1904. Eiendommen
har senere gått sammen med nr. 8. Skyldmark
0.20.

Sorgenfri var opphavelig en plass under Rogneby, den var på 1 mål og var en del av slåttelandet Kihle heter det i plasseddelen som ble tinglest 8. april 1820 fra landhandler Hammer til huslærer, regnskapsfører og informator Nils Winterberg. Årlig avgift var 24 skilling. Winterberg bygget hus der og kalte stedet Sorgenfri (etter Fredrik den stores lystslott Sanssouci). I følge skjøte av 20. oktober 1836 kjøpte Winterberg stedet.

1853, 1. juni fikk Lars Slagsvold tinglest skjøte på Sorgenfri.

1859, 16. april fikk han tinglest skjøte på Jensstuen. Fra lensmann Even Gihle fikk han så attest på at Slagsvold, Jensstuen og Sorgenfri utgjorde ett samlet bruk. Dermed kunne han bruke bare ett matrikelnummer grd.nr. 174, br.nr. 1 Slagsvold.

Soldater fra Biri og Snertingdal 1644 -1660

Av Terje Tandsether

Soldater fra Biri og Snertingdal 1644-1660

Her kommer ei liste over soldater fra Biri og Snertingdal 1644-1660. Navna er funnet i arkivet på Eiktunet, Gjøvik. Håper opplysningene kan være av interesse. Med hilsen:

Terje Tandsether.

1644

Hans Olsen Åsen, fotknekt
Mons Knutsen Bratberg, knekt
Ole Olsen Hoff
Jon Fredriksen Hoff
Harald Pedersen Stuve
Harald Gulbrandsen Stuve
Jon Henriksen Dagfinrud
Ole Olsen Lund
Egedius Torgersen Lund
Ole Pedersen Paradis
Peder Jensen Paradis
Gulbrand Olsen Larud
Svend Torsen Roli
Harald Jonsen Kvisgård
Ole Tollefsen Kvisgård

Ole Eriksen Bakke
Torger Hansen Brende
Jon Torgersen Hasli
Dafind Finbosen Hasli
Oie Lassesen Rosta (Rustaden?)
Mikkel Jensen Oelsett (Ålset?)
Jon Olsen Schor (Skonnor?)
Laurs Olsen Schaaen (Skøyen?)
Thosten Olsen Bresta (Brynstad eller Bråstad?)
Mikkel Erlandsen rud (Rud?)

1645

Jon Tostensen Båberg
Ole Olsen Hoff
David Larsen Hoff
Svend Amundsen Dal
Knut Stenfindsen Taraldsrud
Erik Olsen Skjønshy
Lars Siversen Sigstad
Tollef Galtestad, landvakt
Oie Jensen Bjerke, landvakt

1657

Tor Andersen Næss
Peder Jensen Sem
Amund Knutsen Bratberg
Peder Iversen Udal
Gulbrand Olsen Brynstad
Nils Pedersen Klundby
Siver Jonsen Bjerke
Jens Henriksen Drogset
Peder Haraldsen Snartum
Lars Haldorsen Ålset
Østen Larsen Skunberg.

Alle disse overnevnte var dragoner.

Jens Olsen Etnestad, korporal

Lars Jacobsen Dullerud, gefrieder.

1658

Johannes Jonsen Bjørnstad

Jens Evensen Svennes

Jon Iversen Båberg

Jon Hansen Båberg

Amund Knutsen Bratberg

Lars Halduorsen Ålset

Ole Andersen Stuve

Jens Svendsen Hovde

Peder Evensen Udal

Gulbrand Olsen Brynstad

Gulbrand Narvesen Paradis

Alle disse overnevnte var dragoner

Ole Clemetsen Båberg

Anders Narvesen Hegge

Ole Larsen Hegge

Peder Gulbrandsen Stuve

Ole Andersen Benerud

Jon Siversen Udal

Ole Larsen Skumsrud

Lars Finbosen Enger

Mikkel Finbosen Enge (sies å være fra Land)

Gulbrand Larsen Markeng

Rolf Henriksen Markeng

Clemet Larsen Skunberg

Jens Olsen Snartum

Siver Torstensen Segård

Ole Torstensen Segård

Ole Eriksen Austdal

Tor Andersen Nøss

Halduor Amundsen Brende

Jens Andersen Ekern

Ole Pedersen Ekern

Nils Finbosen Hasli

Østen Larsen Skunberg

Jens Jonsen Bjuge, dragon, men rømte 27.12.1658.

Peder Jensen Sem, dragon. Ble borte på Iddefjorden 14.12.1658

Engebret Larsen Skumsrud, dragon. Ble borte på Iddefjorden
14.12.1658.

1659

Jon Iversen Båberg, dragon
Lars Olsen Hoff
Otter Jacobsen Hegge
Halvor Eriksen Benerud
Narve Henriksen Benerud
Jens Udal
Peder Udal
Gulbrand Larsen Markeng
Rolf Henriksen Markeng
Østen Larsen Skunberg
Nils Haraldsen Snartum
Siver Torstensen Segard
Jens Olsen Snartum
Peder Gulbrandsen Stuve
Ole Torgersen Neråsen (syk)
Anders Syversen Ekern (syk)
Paul Halvorsen Austdal (kjent udyktig)
Amund Carlsen Hellerud (hjemsendt fra Halden som syk
10.10.1659)
Arne Andersen Øfstås (Øveråsen?) (hjemsendt fra Halden som
syk 13.12.1659).

1660

Jon Olsen Hegge
Peder Olsen Skarset
Ole Olsen Benerud
Paul Alffuesen Hatterud
Gulbrand Larsen Markeng
Rolf Henriksen Markeng
Siver Torstensen Segård
Peder Haraldsen Rud
Jon Haraldsen Ekern
Ole Haraldsen Hasli
Peder Gulbrandsen Stuve
Hans Hansen Ekern (syk)

Disse døde under Haldens beleiring;

Peder Henriksen Etnestad d. 18.1.1660

Jens Henriksen Lunde d. 23.1.1660

Gulbrand Enge d. 2.2.1660

Ole Andersen Dal d. 2.2.1660

Ole Amundsen Klette d. 3.2.1660

Ole Madsen Snartum d. 5.2.1660

Totenske kompanis befal 26.2.1660

Oberstløytnant H. J. v. Hoven

Løytnant Robert Tausen

Fenrik Hans Carol Fleischer

Captain d'armes Ole Gulbrandsen

Sersjanter: Hermand Høye og Henrik Geruas(?)

Gefrider korporal Ole Effensen

Furer Jens Mikkelsen

Mønsterskriver Jacob Jacobsen

Korporaler: Amund Østensen, Peder Olsen (syk) og Johan

Mahiessen (syk)

Gefriedere: Nils Pedersen (syk), Lars Jonsen, Ole Olsen, Hans

Nilsen (syk), Elias Jensen (syk), Mikkel Eriksen og Jens

Amundsen

Tamburer: Rasmus Christoffersen og Ole Larsen (syk)

Feltpiper Benne Thommesen.

Om Belgen i Oslo og mere til. III

Av Otto Adolf Fosmo

Etter 1380 tallet har det ikke vært mer å finne om Sigurd og Adalis på Sogstad, men kort etter den tiden dukker det fram en mann på Toten som er aktiv som lagrettemann. Han heter Stefan Thomassen og grunnen til at jeg tror han må være "innpågiftet" på Sogstad er den at gjennom ham møter en for første gang navnene "Stefan" og "Thomas" iallfall hvis en tillater seg å se bort fra den Steffen som var rudkall på Steffensrud og den Steppi som var rudkall på Stepperud. De levde etter all sannsynlighet omlag 300 år før "vår" Stefan. Noen Thomas finner vi heller ikke før lenge, lenge etter Stefans tid. Stefan var eier av Sogstad, det skal vi snart få sjå, og da ligger det nærmest å tenke at han enten er svigersønn av Sigurd og Adalis eller en nær slektning som har arvet garden etter dem. Nå er forholdet det at det heller ikke i Kjelde-skriftinstituttets hovedregister har lykkedes meg å finne noen Thomas som kan forbindes med Stefan på Sogstad, derimot er det ting som kan tyde på at han er kommet inn fra Sverige - derfor "svigersønnshypotesen".

Vi møter Stefan første gang i 1392 og da er han med på Lunna og bevitner der en handel. Senere ser vi han flere ganger i samme situasjon og vi kjenner hans segl. Det er et segl med bumerke og han nevnes aldri som noe annet enn som lagrettesmann. Jeg har merket meg at han kommer til syne 30 år etter Sigurd gjorde det.

På begynnelsen av 1400 tallet en gang ble den pommerske ridderen Hr. Harnicth (eller Haruict?) Henriksson eier av jord i Grimstad og da fikk han nok også lyst på Gampelykkja for 26. februar 1424 er Thord Eyvindsson, lensmann på Toten på Hoffsvangen og avhører et vitne som heter Thorgard Thoresson. Brynjulv Gunnarsson (som en sterkt må mistenke for å ha vært sønn av sira Gunnar Brynjulvsson på Hoff og altså av Kusseslekt) er Hr. Harnikts ombudsmann. Thorgard avla ed på at "den lykkja som ligger ovenfor huset og opp mot La-"mellykkja" hørte halvt Smedsgarden i Grimstad og halvt kongen til, men til dette svarer Stefan som var stevnet for å høre dette provet at lykkja hørte halvt Ryllaug Asleson på Grimstad og halvt ham til.

Dagen etter blir det tatt opp et prov på Dyren om denne saken. Da vitner Asle Petersson at han vet det er sannhet at halvdelen av mellykkja hørte Smedsgarden til men at han ikke vet hvem som åtte den andre halvdelen. Så langt er det greit, men hva står det så på seglet som henger ved brevet? Jo, der står det "Einar Thronndsson" mens vi finner seglet til Asle Petersson under et brev som 10 år tidligere er utstedt av Einar Thronndsson og gjelder en handel i Totenvika. Om det dreier seg om slurv eller om noe annet er jeg ikke istand til å si, men det virker litt mystisk.

Det måtte derfor flere prov og bevis til og St. Thomas dag 1424 ble det tatt opp et nytt prov på Hoffsvangen. Da vitner Harald Olavsson og Olav Byrgesson at de så og hørte at Sigrid Stefansdatter gjorde handarband med Stefan Thomasson og provet at den jorden og de engene hadde fulgt Sigurd på Sogstad og hans husfrue Adalis fra 50 år tilbake, i fred og uten noen fiendskap og aldri var blitt påkjæret i denne tiden. De hadde fra første av dyrket opp 3 ruter og der hadde de sådd "et fuedebecken" erter.

Her våger jeg et par digresjoner fordi jeg mener det ligger interessante ting "på lur". Hvem kan de to karene som utstedte dette brevet ha vært? Ja, helt sikkert kan jeg ikke si det, men den eneste Harald Olavsson som finnes i diplomene på denne tiden var kongens ombudsmann på Ringerike fra omtrent 1416 og framover. Av Olav Byrgessønner har jeg også bare funnet én eneste og det var en svensk vepner som jeg har stødt på i Båhuslen, ellers finnes det ingen med disse navnene. En annen gåte finner en ved "fuedebeckenet". Dette ordet kan bety et bekken en vasket beina sine i - altså ytterst prosaisk - men, det kan også være det bekkenet presten la brødet i og som han løftet brødet med ved nattverden og da er vi jo inne i svært seriøse ting. Kan det være for å be om velsignelse av grøden på den nydyrkede jorden et slikt bekken ble tatt i bruk da det ble sådd der første gang? Tanken er iallfall interessant!

Da jula var over sto det enda en runde igjen for 19. februar 1425 treffer vi interessante folk i Fluberg. Brev blir gjort som forteller at Eyvind Stefansson møter i ombud for sin far og tar opp vitneprov fra Gunhild Narvesdatter. Hun forteller ham i handarband at da hun for 60 år siden ble fostret opp på Sogstad hos Sigurd og hans husfrue Adalis, åtte de frels jord i Grimstad og aldri hadde noen åmaget på denne jorden før nå nylig. Dagen etter var de på Østre Sinnen og der vitnet Viking Taraldsson at for 15 år siden var han på Grimstad i 6 år. Han bykslet og bodde der og leigde jord av kongens ombudsmann for 2 øre om året i avgift, av Stefan av Sogstad leigde han for 3 øre om året i avgift, og spesielt leigde han et jorde av Stefan som lå samsides i samme gard og betalte for dette 1 øre om året i avgift. - Det ser ut til at saken var ordnet opp med dette, for vi hører ikke noe mer før det omtrent 200 år senere kommer ei ny volte om Gampelykkja! Det kommer vi tilbake til!

For igjen å gjøre en digresjon: Det er noe spennende ved de to brevutstederne. Den ene må være Eirik Olavsson (på Hegge i Biri?) som er svært aktiv som lagrettemann nettopp på denne tiden, men hvem kan så den andre være? Han heter Odd Botolfson og kalles lagrettemann, men han bor ikke på Toten for han blir ikke kalt lagrettemann på Toten. Vi har bare én eneste Odd Botolfsson i kildene på denne tiden, men han

nevnes ofte. Odd Botolfsson på Finnen ser en på Voss, i Bergen og i Sogn en rekke ganger, men hvordan kan han ha kommet til Toten? Odd var gift med hustru Bodil Thorsteinsdatter, de var foreldre til Fru Magnhild Oddsdatter på Finnen på Voss. Stene antar i en artikkel for endel år siden at Odd og Bodil må ha flyttet til Toten og viser til at hun kjøper jord der og også har jord der fra før som Magnhild arver. Det siste er jeg enig i, men ikke det første. Min hypotese er slik: Siste gang vi treffer Thorstein Skjoldulvsson er 19. april 1419. Da kalles han ikke kongens ombudsmann på Toten, han kalles lagrettemann. Det ser ut til at Thorstein, som vi vet var svoger til Saxe Andresson og gift med Magnhild Andresdatter, datter av sira Andres Ogmundsson, i likhet med Saxe var venn av Jon Marteinsson på Sudrheim i Sørum. (Både han og Saxe er tatt med i Jon Marteinssons testament). Da tør en kanskje gjette at de har vært så noenlunde jevnaldrende og vi vet at både Saxe og Jon Marteinsson var født før 1350. Dette får meg til å tenke at Thorstein i høy alder (70 år var en betydelig alder den gangen) rett og slett er død og at Odd Botolfsson er på Toten i skiftet etter hans avdøde svigerfar. Da blir det også lett å forstå hvorfor hustru Bodil dukker opp på Toten etter at Odd Botolfsson er død. Er det i så fall så merkelig om han gjør Stefan Thomasson - svigersønn til Thorsteins forgjenger i ombudet - den tjeneste å følge hans sønn til Fluberg?

En annen ting vi får en aning om er hva arealet for lykkja den gangen var. Vi vet at de sådde erter på 3 ruter, men vi vet nå at Viking Taraldsson betalte ett øre om året i leie. Da var altså Gampelykkja denne gangen et øresbol. Vi har ingen nøyaktig angivelse av hvor mye dette var på Toten, derimot har vi flere på forskjellige deler av Romerike og der var et øresbol så mye som en kunne så ei tønne korn på og samtidig høste gras til å fø ei ku i et år. Ting vi senere treffer på tyder mot at arealet var brukt omtrent på samme måten 200 år seinere.

Det virker som Stefan var kommet et godt stykke opp i årene i 1425. Han gir sønnen ombud til å reise til Fluberg, sjøl er han bare på Hoffsvangen og vi møter ham heller ikke i

kildene etter denne saken er over. Det er forresten ikke så underlig for en måtte være mer enn 30 år for å bli lagrettemann og det var han da vi traff ham første gang i 1392, altså født omkring 1360. En strøtanke til har meldt seg hos meg: Kan den Sigrid Stefansdatter som vitnet i 1424 være hans tante, eller kanskje hans gamle mor som har hatt kontakten til Adalis og Sigurd, og er det derfor det blir ordnet med kongelig ombudsmann og vepner til å besegle brevet?

Etter Stefan Thomasson går vi inn i en periode som det ikke har lyktes meg å ha kontinuitet. Vi treffer mange folk med interessante navn med hensyn til dette fram over 1400 tallet, ja 1500 tallet med, men det vi får vite om dem er iallfall hittil ikke nok til at en kan greie ut noe særlig av det. Øyvind som var ombudsmann i 1425 treffer vi 1450 årene i forbindelse med gutua fra Hoff, forbi Tømmerhoel og Gudderud og ned til Nedre Rustad og vi har en rekke Sigurd Stefanssønner og Steffen Sigurdssønner på Toten, i Vardal og Land og på Hedmark. Den Inga Stefansdatter som hadde latt Smeby gå til sin slekt og ikke til mannens gir også visse tanker, for hva hette vel han som fikk garden av henne? Jo, Villiam Sigurdsson. Da den andre greina hadde fått att Smeby på 1480 tallet og det skulle måles og gjøres forlik, hva hette de som da møtte fram? Jo, Sigurder og Stefaner de fleste. Den Erik som var på Sogstad i 1528 var neppe eier av garden, den Erik som var der på begynnelsen av 1600 tallet var det sikkert ikke, for da var det folk på Horgen på Hadeland som åtte Sogstad. Det var en Bjørn på Sogstad på midten av 1500 tallet som vi treffer sammen med Thorbjørn Olavsson ("Skaktavl") men om han åtte garden tør jeg ikke sikkert si. Vi får komme tilbake til det, for i neste del som blir den siste skal vi sjå at sammenhengen er til stede.

OPPLANDSARKIVET

desentralisert regionalhistorisk arkiv, er namnet på det arkivet som Opplands distriktshøgskole, Oppland fylkeskommune og Samnemnda for musea i Oppland etablerte som ei prøveordning 1981 og permanent i 1984. Opplandsarkivet har i dag avdelingar på Maihaugen, Eiktunet, Hadeland Folke-museum, Lands Museum, Norddalsarkivet, Vågåmo, Norddalsarkivet, Dombås, Toten Museum og Valdres Folkemuseum. Og det er ingen tvil om at desse arkivavdelingane inneheld mangt av interesse også for ein slektsgranskar. Gjennom åra har Opplandsarkivet gjeve ut fleire katalogar. Den siste kom i 1989, er i A 4-format og delt i fire hendige hefter. Katalogen er delt inn i 5 registre:

1. Signaturregister
2. Alfabetisk navregister
3. Topografisk register
4. Kategoriregister
5. Emneregister.

Etter som katalogen er såvidt systematisert, er det fleire innfallsvinklar til den, noko som gjer den lettare å bruke enn om systematikken ikkje hadde vore drivi så langt. Og arkivsakene kan ein få gjera seg kjent med rundt på dei ulike avdelingane, som alle har faste åpningstider. - Vi skal her dvele ved ein del emne som kanskje har spesiell interesse for ein slektsforskar, og som prøve på innhaldet har vi valt å ta med det som er registrert under desse emna på avdelinga ved Valdres Folkemuseum. Dei årstala ein opererer med viser til tidsrommet som arkivet omfattar, dessutan er stundom med gards- og bruksnr., og nummeret til sist viser til arkivnummeret ved arkivet.

Dagbok

Skinnerud, Ole Throndsen, Sør Aurdal, 1869-1870, nr. 65.

Thorsrud, Ole, Sør Aurdal, 1877-1938, nr. 57.

Vidste, Johannes, Nord Aurdal, 1900-1960, nr. 13.

Føderåd

Brekken, Vang 91.8, 1832-1978, nr. 38.

Storødegården, Nedre i Sør Aurdal, 40, 1733-1857, nr. 101.

Historie, gardar

Bustebakke, Øystre Slidre, 26,14, 1783, nr. 33.

Krossjordhaugen, Nord Aurdal, 106.4, 1809-38, nr. 55.

Smedsrud, Sør Aurdal 22.1, 1798-1867, nr. 117.

Thune, Nils Throndsen, Vang, 1900-1920, nr. 21.

Historie, slekt

Hermundstad, Knut, Vang, nr. 14

Losna-ætta, nr. 52.

Tollehaugen, Kari, Etnedal, 1890-1982, nr. 31.

Tuff, Håkon, Vestre Slidre, 1340-1980, nr. 52.

Husmannvesen

Hermundstad, Knut, Vang, nr. 14

Jensen, Thomas, Etnedal 1841, nr. 30

Midthus, Nordre, Sør Aurdal, 1862, nr. 51.

Minner

Landmark, Asbjørn, Nord Aurdal, 1905-1970, nr. 41

Skattebu, Gudbrand Andrisson, Øystre Slidre, 1865-1899, nr. 8

Viken, Ingebjørg, Øystre Slidre, nr. 211.

Skjøter

Storødegården, Nedre, Sør Aurdal (g.nr. 40), 1733-1857, nr. 101.

Skylddeling

Brenden, Sør Aurdal (50.2), 1856, nr. 118

Skysstasjon

Klevgård, Gudbrand, Etnedal, 1850-1930, nr. 35.

Utvandring

Skinnerud, Ole Throndsen, Sør Aurdal, 1869-1870, nr. 65.

Opplandsarkivet tar i mot private arkiv av alle kategoriar enten som gave eller depositum. Det er å høve til å klausulere eit arkiv eller delar av det for ei viss tid. Opplandsarkivet har preg av pionerprosjekt og har vist seg å fungere godt. Og svært mye viktig arkivmateriale har her fått ein trygg og god oppbevaringsstad. Om ikkje Opplandsarkivet hadde vore, kunne sikkert mye av dette materialet ha vorte borte eller øydelagt. (Arne Amundgård)

BOKANMELDELSER:

Kølabrenner-slekta - på engelsk Norsk-amerikaner med omfattende slektsbok

Boka om Kølabrenner-ætta kom sommeren 1990. Den inneholder en ættetavle og opptegnelser som omfatter over 10.000 av etterkommerne til John Levorsen Goplerud, kalt Kølabrenneren, som levde i Hedalen i Valdres fra 1760 til 1801. De fleste av nedtegnelsene ble gjort av Levor Goplerud i tida etter år 1900. Forfatteren av boka, Sanford K. Fosholt, har gjennom de siste 15 år komplettert navnelistene med nye generasjoner.

John Levorsen Goplerud vart gift med Ingeborg Finsand, Ådal og hennes foreldre kom fra Hougsrud og Fønhus i Sør-Aurdal. De hadde seks barn som hver for seg ble opphavet til seks grener på slektstreet. I dag er det blitt 11 generasjoner, og de ytterste grener av treet teller opp mot 50.000 navn. I boka vil noen av grenene være komplett nedtegnet, mens andre fremdeles er mangelfulle.

Boka inneholder et betydelig slektshistorisk materiale fra Valdres, Ringerike og Hallingdal, som er slektens geografiske opprinnelse. Den gir blant annet oversikt over forfedrene til John Levorsen Goplerud. I tillegg inneholder boka trolig det mest omfattende kildemateriale som er trykt om utvandringen fra Søre Valdres til Amerika og utbredelsen av Valdres-slekta der.

Boka som er skrevet på engelsk og trykt i Amerika, er på ca. 900 sider. Innbundet koster den i Norge 430 kroner. Den kan bestilles ved henvendelse til Asbjørn Nordby, Ruglandv. 158, 1343 Eiksmarka. Per Goplerud, 3528 Hedal, kan også gi opplysninger.

Forfatteren Sanford Fosholt er norskættet amerikaner i sjuende generasjon av Kølabrenner-slekta. Hans fire beste-foreldre var alle fra Hedalen. De utvandret fra bygda til Amerika i andre halvpart av det 19. århundre og tilhørte hver sin av de opprinnelige seks grener av Kølabrenner-slekta.

Fosholt er således norsk-amerikaner i tredje generasjon. Han har i det meste av sitt yrkesaktive liv vært en høyt aktet rådgivende ingeniør. I sin pensjonisttilværelse de siste 10-15 år har han nedlagt et stort arbeid og viet mye av sin tid til slektsgransking - også gjennom jevnlige besøk i Norge, hvor han blant annet har gransket statsarkivene.

Fredag 11. mai fyller Sanford Fosholt 75 år. Han bor i Muscatone, Iowa, og hans adresse er 1208 Northwood Lane, Muscatone, Iowa, 52761 USA. (Fra Norge er tlf-nr. 0951 319 263 6561).

Vi skylder Fosholt stor takk for hans enorme innsats med å få fram dette kildematerialet om Kølabrenner-slekta og å få det lagt ut i bokform.

Vi gratulerer hjerteligst med åremålsdagen, og ønsker Fosholt mange gode år framover, skriver signaturen AsN i bladet "Valdres" for 10. mai 1990.

Om Nes bygdebok

Det er alltid spennende å åpne ei ny bygdebok, og en må si at det er en udelte, fornøyelse å bla og lese i den nye boka for Nes, Hedmark som kom i 1990 og omfatter gardar og bruk på Helgøya. Den er på i alt 699 sider og er forsynt med mange fotografier og kart. Til sist er det register over alle omtalte bruk. Det hadde vært hyggelig om en også hadde hatt register med henvisninger til andre forhold, men ett sted skal jo grensa gå. Det er Gunhild Kolstad som har ført boka i pennen, og språkføringa er lett og god. Et stort problem har det vært at alle kirkebøker for Nes før 1802 er borte, dog finnes det ei klokkebok 1666-1802, men der er bare de døypte kommet med. Dette forholdet gjenspeiles i boka der det finnes eksempler på unger som bare er oppført som døpt, og der den vidare livshistorie har vært vanskelig å rekonstruere. Gardshistorien er delt i to hovedgrupper, først det en kan kalle generell historie og dernest brukerne og deres familier. I den første delen kan en lese om oldsaker, navnet, skog og utmark, seter og husdyrhold, fiske, båtar og innmark, jordbruksredskaper, utsæd i tønner, hus og innbo m.v. Det ligger et stort arbeid bak dette stoffet som blir presentert på en lettfattelig måte. Det er også hyggelig å kunne meddele at brukerhistorien er grundig gjort. Det er ett hovedavsnitt for hver bruker, og her er det også med historikk om garden fra den tida, kjerring og unger og svigerbarn. Så her må en si at Kolstad har fått med stoff som i høy grad vil interessere en slektsforsker. Og en kan si at denne boka vil bli brukt mye som oppslagsverk. Det er jo ofte slik med ei bygdebok at en stadig går tilbake til den, det er kanskje ikke alltid tilrådelig å sluke alt i en gjafs selv om det også er de som gjør det. I et forord fortelles det at arbeidet med bygdeboka tok til kring 1930, og at mange har vært med på arbeidet, men det ble Gunhild Kolstad som skulle fullføre det hele, og både hun og oppdragsgiveren har grunn til å være stolte over verket. (AA).

Bjørn Herberg beretter:

Sima Staalnæbs ætt i Neraasen

Slekten til Niels Halvorsen Neraasen hadde garden Neråsen på Biristrand i tre generasjoner fra far til sønn; Ole Nilsen og Gustav Olsen. Alle spesielle mennesker som drev med andre ting ved siden av garden. Neråsen var i deres ætt fra 1812 til 1885, men Gustav bodde på garden helt til 1937. Mange av slektopplysningene finnes nedskrevet på bokomslagene i gamle bøker som har hørt slekten til. Ole Nielsen Neraasen har skrevet ned verdifulle opplysninger som ellers ville ha vært ukjent.

Sima Staalnæb var svensk og kom til Hedemarken som smed rundt 1700. Ole Nielsen Neraasen nedskrev i 1868 dessuten følgende om sin slekt: "Hans Søn hedder Simmen og hans Søn igjen hedder Niells, og atter hans Sønn hedder Halvor Nielsen. Dette var min Bædstefader, som var gift med en Gunil. Hun var en meget agted og dydig Qvinde, som bodde paa en Plads under Stor-Gaalaas kaldet Saugstuen, nær ved Svartelven paa Furnæs. Disse ægtefolk hadde to Sønner; nemlig Simmen Halvorsen som var Smed og tillige var drikfældig. Hans Kone hedder Kari, og disse hadde 6 børn;

Halvor var og Smed, Niels var Pottemager, Lars var Uhrmager og blev ihjælslaget i America, Ole var Blikkenslagermester i Christiania, Gønner i Birid, Kari i Amerika. (Gønner Simensdatr. f. ca. 1800 ble gift med Lars Larsen Øvstdal i 1833 og bodde paa Aasødegaarden i Biri).

Den anden Søn, Nills Halvorsen Neraasen, min Fader, havde lært som Sølvsmed og Uhrmager og sat ved sit Værksted 3 Dage førend han dødde 80 Aar og nogle Uger gammel. Han var paa den Tiid en af de mest virksomme og gode Mænd baade for Fattig og Riig, og med sin sjældne Vilie og strævsomhed meddelte han sine Børn, 6 i Tallet, noen Formue. Min Fader var gift med dydige Qvinde Tornette Olsdtr. Ruud paa Vældre i Ringsager. Hun var født 22den Juli 1785 og døde paa Neraasen 27de Januar 1824. Hendes ælskede Datter Agnete, 4 Aar gammel, døde ogsaa 2 Dage efter sin Moder, og laag ved hendes Side i Kisten".

Ole Nielsen Neraasen skrev mye, og paa noen omslagssider i gamle bøker finner vi flere opplysninger om Staalnæbætta" i Neraasen: "Nills Halvorsen Neraasen ble født 15. feb. 1777 under Gaarden Stor-Gaalaas paa Furnæs i Wang paa Hedemarken. Han ble gift med Tornette Olsdtr. Ruud paa Vældre i Ringsager. Nills brukte Rønne i Faaberg for sin Moderbroder Lensman Ole Nielsen i 2 Aar. Saa kjøpte han Neraasen i 1812 og der dodd sammesteds 22. februar 1857, altså 80 Aar og 8 Dage gammel, efter 2 Dagers Sængeliggende. Fred være med hans Støv! Dette er optegnet av hans ældste Søn Ole Nilssen Neraasen".

Ole Nielsen Neraasen skriver om seg sjøl på en annen omslagsside: "Ole Nielsen Neraasen blev født 10. Mars 1810 på Rønne i Faaberg (døde 7. april 1880). Mottog Neraasen av sin fader 14. april 1846. Aar 1849 gift med Pigen Berthe Olsdtr. midtre Huskelhuus i Birid, efter en længere tjeneste hos min Fader og mig. Hun er født paa midtre Huskelhuus 11. november 1810 (døde 21. august 1895). Barn: Niels Olsen Neraasen født 24. Juni 1829, døde i Strubehoste 13. October 1849. Tornette Olsdtr. født 24. Juli 1850. Necoline Olsdtr. født 21. September 1852, døde af Brystsvagthed (eller Strupehoste) 27. Juni 1861, 9 Aar gammel. Oluf Olsen født i Neraasen og døde 23 dage gammel. Oluf Olsen født 9. april 1855, døde 4 Aar gammel. Gustav Olsen født 9. October 1856."

"Gustav Olsen Neraasen var i den Faste Skole hos O. Larsen i 3 Aar og blev confirmeret af Provsten Lassen. Vinteren 1874 var han på Folkehøiskole i Gusdal. Lærere var Brun og Janson og Kandidat Bøhn. Sommeren 1874, 11. September, reiste han fra Neraasen og tog til søes fra Arendal med et nyt Skib, "Guldbringa" kaldet. Capitainen het Nærud. Skibet gik direkte med Ballast til Øst-Indien, efter Risengryn til London i England. Tornette Olsdr. i Syskole paa Lillehammer 1870, og ligelees Aaret 1873 paa Folkehøiskole på Sagatun. Lærerne var Anker og O. Arvesen. Ingeborg Kalverud fra Birid gik samme Tiid. Tornette fik Konstvevningen 1874, af Margrethe Nylander, svensk. Frøknen var arig som en Djevel. Optegnet af Ole N. Neraasen."

Gustav Olsen Neraasen skrev dagbok på sin reise til Rangoon i 1875. Han skrev også dagbok for sin tur til Amerika i 1895; tur, opphold og retur. En spennende historie som på en aller annen måte vil bli gjort tilgjengelig senere.

Niels Hansen på Gjøvik gård

I et veiledningshefte for omvisere på Gjøvik gård står det følgende om Niels Hansen (1824-1904): Fødested ukjent, men vokste opp hos pleieforeldre på Bakke mølle i Oslo. Giftet seg sommeren 1857 med Augusta Mjøen osv.

Med tanke på en artikkel om de tre husmannsguttene fra Biri som ble mølleiere langs Akerselva, på Bakke mølle, Sandaker Mølle og Bjølsen mølle, har jeg brukt deler av sommerferien på å lese Heggtsveits "Den norske kirke i det 19. århundre", et trebindsverk med gotisk skrift, der nevnes en av Hans Nielsen Hauges nærmeste medarbeidere og venner, Jens Hansen Kjensrud (skal være Jens Hansen Kjensjord) født 21.

Niels Hansen på Gjøvik gård, f. 1824 død 1904.
Bildet er lånt fra fotosamlingen på Eiktunet.

mai 1785 på garden Stumlien i Biri Øverbygd. Jens Hansen var sønn av Hans Hansen Kjensjord og hustru Anne Johansdtr., som var gardfolk i Stumlien i tiden 1768 til 1784. Hans var sønn av Hans Gundersen Kjensjord i Torpa. Flere av Hans' barn ble haugianere.

Jens Hansen skriver i sin selvbiografi at han ble vakt etter et møte hos Christoffer Brateng i Snertingdal. Rundt 1814 kom Jens til Aker og ble arbeider på Bakke mølle hos Hans Nielsen Hauge. Etter hvert ble han selv mølleieier, men det er en annen historie. Jens Hansen ble gift med Kari Nilsdtr. Flaten, født i Jarlsberg og de fikk barna: Hans født 1816, Andreas død ung, Niels født 28. april 1824 og Edvard født 19. oktober 1826. Alle tre barna ble gardbrukere og mølleiere, og Niels kom altså til Gjøvik gård.

Niels Hansen var en av de første i Norge som kunne smykke seg med tittelen "statsagronom" - dvs. statskonsulent i landbrukssaker. En tid hadde han Haugsrud gård i Romedal (1856-1870), men flyttet derfra til Gjøvik gård allerede i 1861. - Jeg håper resten av historien vil bli å finne i Gjøvik historielags årbok for 1991.

Raufoss A/s

Postboks 2 2831 RAUFOSS

Gården Rønningen i

Søndre Land VIII

Av Bernt G. Bielke

Fortsettelse fra forrige nummer

Den videre anerekke for

Nr. 28 Christen Christiansen Sæter og

Nr. 29 Ingeborg Christensdatter Hasvold-eie er:

5. etteledd

Nr. 56 Christian Christensen Schiervestuen ble født på plassen Schiervestuen og døpt 6/5-1759. Han ble forlovet 29/5-1787 og gift 27/7-1787 med

Nr. 57 Kiersti Nielsdatter Valhofd som ble født på gården Valhofd og døpt 17/8-1755. I ekteskapet har jeg funnet disse barna:

- a. Marthe døpt 2/3-1788
- b. Christen døpt 21/11-1789 gift 1 27/4-1810 med Berthe Thorsdatter fra Land, g 2 4/1-1812 med Ingeborg Christensdatter Hasvold-eie. Se nr. 28!
- c. Marie døpt 19/4-1795
- d. Niels døpt 30/6-1798

Ved giftemålet i 1787 tjente begge på gården Sevald i Vardal mens de under folketellingen i 1801 bodde på en plass under gården Sevald.

Nr. 58 Christen Hansen Aarnes var født på plassen Aarnes under gården store Odnes og døpt 13/1-1754 i Fluberg kirke. Han ble gift 16/7-1780 med

Nr. 59 Ingeborg Jacobsdatter Myhre-eie som ble døpt 5/3-1749. Jeg kjenner to barn i ekteskapet:

- a. Ingeborg døpt 15/5-1791, gift 4/1-1812 med Christen Christiansen Sæter. Se nr. 29!
- b. Marit døpt 14/2-1781

Under folketellingen i 1801 var Christen Hansen Aarnes husmann på en plass under gården Hasvold.

6. etteledd

Nr. 112 Christen Andersen Dybdal født på plassen Dybdal under gården Bjugstad i Vardal og døpt 29/6-1732. Han ble forlovet 30/12-1751 med følgende som forlovere (kausjonister): Thomas Olsen som har lovet ham sin plass og Ole Schierven, som har interims tillatelse (til å være forlover) fra Major Zepelin. Christen Andersen var ved forlovelsen dragon og måtte derfor ha tillatelse fra det militære til å gifte seg. Han ble gift vel et år senere, 14/1-1753 med

Nr. 113 Anne Olsdatter Alm som ble døpt i Hunn kirke 5/12-1728. Det var følgende barn i ekteskapet alle født på en plass under gården Schierven i Vardal:

- a. Christian døpt som nr. 23 i 1759, gift 27/7-1787 med Kiersti Nielsdatter Valhofd. Se nr. 56!
- b. Jens døpt som nr. 32 i 1762
- c. Jens (tvilling) døpt som nr. 8 i 1765
- d. Agnete (tvilling) døpt som nr. 8 i 1765
- e. Johans (Johannes) døpt som nr. 22 i 1767
- f. Anders døpt 23/9-1770
- g. Hans døpt 31/10-1773

Nr. 114 Niels Joensen Valhofd som ble gift 2/10-1735 med

Nr. 115 Anne Larsdatter Vingjar som ble døpt 4/3-1716.

I ekteskapet var det følgende barn:

- a. Mari døpt 19/8-1736
- b. Lars døpt 19/8-1742

- c. Marit døpt 27/12-1746
- d. Niels døpt 28/9-1749 gift 14/11-1790 med Kari Olsdtr. Ruud
- e. Anne døpt 13/8-1752
- f. Kjersti døpt 17/8-1755, gift 27/7-1787 med Christian Christensen Schiervenstuen. Se nr. 57!

Niels Joensen Valhofd var bonde på gården Valhofd.

Nr. 116 Hans Christensen Odnnes ble døpt 7/11-1720 og ble gift 26/10-1749 med

Nr. 117 Marit Nielsdatter. Hennes dåp kan ikke med sikkerhet finnes da det er flere med samme navn! I ekteskapet var det følgende barn:

- a. Christen døpt 13/1-1754, gift 16/7-1780 med Ingeborg Jacobsdatter Myhre-eie. Se nr. 58!
- b. Ole døpt 4/10-1750
- c. Mari døpt 13/1-1754
- d. Niels døpt 25/12-1760

Hans Christensen Odnnes bygslet plassen Aarnes under gården stor-Odnnes i 1751.

Nr. 118 Jacob Borgersøn som forlovet seg 28/9-1720 med Marit Odde, men vielsen kan ikke sees innført i kirkeboken. I dette ekteskapet var det følgende barn: 1. Anne døpt 27/12-1721, 2. Johannes døpt 25/2-1725, 3. Ole døpt 19/8-1726, 4. Marit døpt 10/6-1731. Marit Johansdatter Odde dør og blir begr. 19/3-1734. Hun var muligens datter av Johannes Odde som ble begr. 24/6-1714. Jacob Borgersøn forlover seg 29/12-1734 med en Ingeborg Andersdatter som er bosatt på gården og gifter seg 2. 29/12-1734 med henne:

Nr. 119 Ingeborg Andersdatter og fikk med henne disse barna:

- a. Marit døpt 30/10-1735
- b. Jøa døpt 12/11-1737
- c. Haagen døpt 6/1-1744
- d. Ole døpt 29/9-1746
- e. Ingeborg døpt 5/3-1749, gift 16/7-1780 med Christen Hansen Aarnes. Se nr. 59!

Ekteparet var først bosatt på gården Odde senere var de husmannsfolk på plasser under gårdene Odde og Myhre.

7. etteledd

Nr. 224 Anders husmann plassen Dybdal under gården Bjugstad.
Nr. 225 Ukjent

Nr. 226 Olle Ellingsen Alm var bonde på gården Alm i Vardal og ble begravet i 1731. Han kjøpte gården Alm på en auksjon i 1720 på gården Hovindsholm på Helgøya av Brochenhus for 702 daler. Han var gift 1 med

Nr. 227 Anne Egediusdtr. som døde i 1728, 42 år gammel i forbindelse med datteren Annes fødsel. I ekteskapet var det disse barna:

- a. Ole døpt 23/8-1716
- b. Harald døpt 15/6-1721
- c. Engebret døpt 8/11-1722
- d. Elling
- e. Anne døpt 5/12-1728, gift 14/1-1753 med Christen Andersen Dybdal. se nr. 113!

Olle Ellingsen Alm giftet seg 2 med Ingeborg Erichsdatter Bjørge og fikk med henne datteren Gubjörg.

Nr. 228 Joen Valhofd var født ca. 1662 og ble begravet 58 år gammel 6/4-1720. Hans kone

Nr. 229 er ukjent, men to barn kjennes:

- a. Niels gift 2/10-1735 med Anne Larsdatter Vingjar. Se nr. 114!
- b. Lars gift 24/9-1724 med Berthe Andersdatter Ommelstad som ble begr. 17/7-1767 73 år gammel. De hadde disse barna: Ole døpt 19/8-1725, Mari døpt 2/10-1729.

Begge sønnene var som gifte bosatt på gården Valhofd.

Nr. 230 Lars Kielsen Kørsom var født ca. 1672 og ble begravet 92 år gammel 20/3-1764. Han var bonde på gården Vingjar. Han var gift 1 med

Nr. 231 Mari Andersdatter Ommelstad f. ca. 1690 og begravet 3/6-1731, 41 år gammel. Mari Andersdtr. Ommelstad var datter av Anders Erichsen Ommelstad (ca. 1667-1/1-1748) og Annikken Christiansdtr. I ekteskapet var det disse barna:

- a. Ragnille døpt 16/9-1708
- b. Anne døpt 4/3-1716 gift 2/10-1735 med Niels Joensen Valhofd. Se nr. 115!
- c. Kiel døpt 26/2-1719, gift 30/9-1745 med Helga Arnesdatter Odde.
- d. Niels døpt 27/12-1721, gift med Mari Olsdtr. stor-Odnes.
- e. Berthe døpt 23/4-1724, begr. 24/9-1724.
- f. Berthe døpt 19/8-1725 gift med Svend Hansen Fossum.
- g. Anders døpt 27/2-1729, begr. 22/7-1789. Gift med Sophie Bjerkhagen fra Gausdal.

Lars Kielsen giftet seg 2 12/8-1731 med Olaus Rasmusdatter Øistad og hadde med henne: 1. gutt begr. 13 dager gammel 18/8-1732, 2. Mari døpt 29/9-1733, begr. 29/12-1733, 3. Christen døpt 28/11-1734, 4. Rasmus døpt 24/6-1737 og 5. Lars døpt 1/11-1740.

Nr. 232 Christen Hansen ble gift 3/12-1720 med

Nr. 233 Mari Andersdatter. I følge kirkeboken var begge bosatt på gården store-Odnes, men hvilken tilknytning til gården de hadde kjennes ikke. Jeg har funnet et barn:

- a. Hans døpt 7/11-1720, gift 26/10-1748 med Marit Nielsdatter. Se nr. 116!

Nr. 234 Ukjent

Nr. 235 Ukjent

Nr. 236 Ukjent

Nr. 237 Ukjent

Nr. 238 Anders Engebretsen var født ca. 1684 og ble begr. 12/3-1746, 62 år gammel. Han ble forlovet 19/3-1713 (men vielsen er ikke innført) med

Nr. 239 Marthe Johannesdatter. I ekteskapet var det følgende barn:

- a. Ingeborg døpt 12/1-1716 gift 6/2-1735 med enkemannen Jacob Borgersen. Se nr. 119!
- b. Johannes døpt 30/3-1718
- c. Marit døpt 19/5-1720
- d. Jøran døpt 8/2-1722

Anders Engebretsen var husmann, men det var ikke alltid ved dåp av barna at gårdens navn ble oppgitt. Han bodde ihvertfall på en plass under gården Myhre og han døde på en plass under gården Sørlien.

Ja det er hva jeg har funnet ved hjelp av en rekke personer. Skulle noen finne feil eller ha tilleggsopplysninger er jeg takknemlig for å høre om det!

Den neste artikkelen vil bli om anene til

Nr. 30 Johannes Olsen Bye og

Nr. 31 Christine Joensdatter Nordraak-eie

og det vil bli den siste om anene til de første selveiere på gården Rønningen i Søndre Land.

Med hilsen Bernt G. Bielke, Ovenbakken 16 B, 1345 Østerås.

Sanner Turisthotell

2750 GRAN • TLF. 063/30 116 • TELEFAX 063/31 422

Inneh.: Bergljot og Thorleif Næss

**MØTER OG SELSKAPER
KURS OG KONFERANSER
OVERNATTINGER**

Alle er like hjertelig velkomne!

Tillegg til tidligere artikler

Mer om slekten Stastad i Land

Av Leif A. Wien

Rettelser og tilføyelser til artikkel i tidsskriftet for 1988.

Nr. 2 s. 108:

7. Christen f. 1737 gm Lisbeth Halmrast

Side 110;

Hans og Karen Christiansdtrs. barn

Tilføyes:

4. Ole f. 1843

5. Hans Chr. f. 1845

6. Andreas f. 1848

Side 111:

Haldor og Kari Feldes barn:

1. Erik f. 1810 gm Ingeborg Hansdtr. Koll og hadde barna:

1. Hans f. 1833 —
2. Haldor f. 1833 —
3. Haldor f. 1836 —
4. Johan Christian f. 1841 —

Side 112:

Christen Torgersen og Lisbeth Halmrasts barn:

Torger og Christense Granums barn:

4. Marit f. 1795 gm Peder Olsen Hoff
5. Hovel f. 1794
6. Berthe Marie f. 1801 gm Lars Eriksen Midtberg

Christen og Mari Larsdatters barn:

1. Torger f. 1813 g 1837 m Marthe Marie Skude
2. Lars f. 1816 d. 1818
3. Christine f. 1811 g 1 m Østen Rødnes og 2 m Andreas E. Ambjør
4. Elisabeth f. 1818 gm Andreas P. Nordberg
5. Lars f. 1820 gm Mathea Eriksdtr. Landåsen.

Torger og Marthe Maries barn:

1. Marit f. 1837 d. 1/2 år gammel
2. Christen f. 1839 g 1863 m Mari Østensdtr. Rødnes.
3. Anne Mathea f. 1841 g 1861 m Ole E. Bjørlien.

Side 113:

Lars Christensen og Mathea Eriksdtr. hadde også sønnen
Christen f. 1853 d. 1864.

Side 114:

1. Christen f. 1895 gm Ingegerd Olsdtr. Rudstan, Ådal
2. Gyda Marie f. 1894 gm Kr. Foss, Toten.
3. Gunnar f. 1897 (tvilling strykes)

Torger døde i 1865 (ikke i 1820)

2. Peder f. 1820 gm Khatrine Hansdtr. Skude.

Litt mer om Evinrude

Av Bottolf Svendsen

Her kommer noen opplysninger i tilknytning til Evinrude i Amerika bla. fra "Utvandringen til Amerika" fra Gjøvik s. 444:

Carl Christiansen, blikkenslager f. 1857, utvandret 9/4-1880. (Hans foreldre var Christian Olsen Bjørnsveie og Anne Marie Olsdr. Hageie)

Christian Olsens far må vel være Ole Christian Olsen Bjørnsveie fra Borge f. ca. 1810, kfr. Vestoppland Slekthistorielags tidsskrift 1990 nr. 4 s. 256.

Vardal kirkebok 29. desember 1857:

Christian Olsen Bjørnsveie, 22 år år gift med Anne Olsdr. Bergseie, 30 år. Fader: Ole Friederiksen, mer giftning i desember: 1857:

Nr. 30 1. desember 1857: Mathias Christiansen, 27 år, Vildåseneie (Nyjordet) gift med Berte Olsdr. 32 år Bergseie. Fader: Ole Friedriksen.

Nr. 31, 1. desember 1857:

Christian Christiansen Vildåseneie, 22 år (kom til Åslund) gift med Pernille Andersdr. Gryteeie, 18 år. Far: Anders Olsen.

Kirkeboka 9. oktober 1823:

Ole Friedriksen, 23 år, inderst Øverbye gift med Kirstine Amundsdatter, 21 år, tjener på Berg. Forlovere: Christian Berg og Ole Øverbye.

Nb! Nr. 30 er mine oldeforeldre og Berte og Anne er søsken, det er mulig at Anne heter Anne Marie, men jeg kan ikke forklare at hun er fra Hageeie i "Utvandringsboka". Ettersom sønnen Carl er født 1857, så må vel moren være den samme som Anne Olsdr. Bergseie 30 år i 1857.

Mer om Semelenge i Valdres

Av Erling Bolstad

Jeg viser til artikkel i tidsskriftet nr. 1/90 om Semelenge i Valdres. Her følger utskrift av mine arkivkort, hvorav fremgår at Barbro Hågensdatter ble gift med Helge Knutsen Midt-Strand. Etter hva jeg kan se har ingen klart å finne ut av det tidligere:

Helge Knutsen Midt-Strand, døpt 8.5.1709, begr. 6.7.1739, skifte 11.10.1739, gift 29.10.1727 med Barbro Hågensdatter øvre Semelenge V. Slidre, begr. 10.11.1759, 53 år. Helge var sønn til Knut Helgesen Midt-Strand, oppgivelsesskifte "formedelst alderdom og Svaghed" 13.10.1727, begr. 16.3.1732, 73 år, og kona Ragnhild Bjørnsdatter Sæbu, begr. 10.3.1721, 42 år; skifte 9.10.1721. Foreldrene til Knut var Helge Gulbrandsen Midt-Strand, begr. 9.4.1708, 85 år, og kona Marit (Marte) Knutsdatter (uvisst hvor hun kom fra), begr. 11.4.1699, 68 år. Foreldrene til Ragnhild var Bjørn Johansen Sæbu, skifte 18.2.1688, og kona Ingebjørg Reiersdatter Melby, Ø. Slidre, begr. 25.3.1698, 49 år, skifte 17.3.1698. Barbro var datter til Hågen Pedersen øvre Semelenge, begr. 24.3.1726, 64 år, skifte 14.10.1726, og kona Ågot Torsdatter søndre Røllang, begr. 14.5.1730, 75 år. Barn:

1. Knut Helgesen, døpt 30.1.1729.
2. Knut Helgesen, begr. 7.6.1729, 3 dager.
3. Hågen Helgesen, født ca. 1730, begr. 14.10.1752, 21 år.
4. Ragnhild Helgesdatter, døpt 14.6.1733, begr. 15.6.1734, 7 mnd. 8 dager.
5. RAGNHILD HELGESDATTER, døpt 6.11.1735, begr. juli 1810, 75 år.
6. Ågot (Agathe) Helgesdatter, døpt 23.8.1739, begr. juni 1802, 80 år, gift 2.11.1764 med Engebret Knutsen Oppheim/Belgi, født ca. 1721. "Huusmand med Jord" 1801.

1726 arvet Barbro 32 rd. i mk. 7 sk. i skiftet etter sin far Hågen Pedersen Semelenge, hvorav 22 rd. 21 sk. ble utlagt i "Arfvetomten Semlinge". 1729 skjøtet "Arne Nielsen Locken paa min qvinde Turj Haagensdatters veigne, Lars Knudsen Qvil paa min qvinde Seboe Haackensdatters veigne, Ragnild Haagensdatters afgangne Peder Lille Lommens efterleverske, og Helge Knudsen Strand paa min qvinde Barbroe Haagensdatters veigne, alle boende udj Slidre og Ourdals Prestegielder i Valdres, ... til vores vær broder og Broder Peder Haackensen Semmelinge ald vores arffaldene Laad, som os er paafalden efter vores Sl: Fader Haacken Pedersen Simmelinge". (Hamar Statsarkiv: HLV pantebok 5, fol. 535 a).

Hågen Pedersen øvre Semelenge, V. Slidre, begr. 24.3.1726, 64 år, skifte 14.10.1726, gift med Ågot Torsdatter søndre Røllang, Ulnes, begr. 14.5.1730, 75 år. Barn:

1. Turi Hågensdatter, begr. 3.5.1761, 79 år, gift 1) med Erik Olsen Løken, skifte 18.10.1717. Turi gift 2) med Arne Nilsen Løken, begr. 20.6.1756, 78 år.
2. Sebjørg Hågensdatter, begr. 13.11.1763, 76 år, gift med Lars Knutsen Kvisl, begr. 4.3.1731, 45 år, skifte 25.6.1735.
3. Ragnhild Hågensdatter, begr. 19.4.1741, 52 år, gift 1) med enkemann Peder Evensen Jomen/Lislomen, begr. 8.4.1728, 58 år. - Peder gift 1) med enke Guri Torsdatter Lislomen fra Kvien i Vang. - Guri gift 1) med Ole Olsen Lismoen, død 1693. - Ragnhild gift 2) 29.5.1729 med Jøger Jøgersen Fylken/Lislomen, oppgivelsesskifte 25.7.1755, begr. 30.4.1769, 77 år. - Jøger gift 2) 11.11.1742 med enke Anne Halvorsdatter. - Anne gift 1) med Arne Arnesen, begr. 23.3.1741, 56 år.
4. Peder Hågensen øvre Semelenge, begr. 16.6.1732, 42 år, gift 15.10.1727 med Ragnhild Iversdatter. Ringestad, begr. 25.11.1751, 55 år. - Ragnhild gift 2) 29.11.1734 med Ole Christoffersen Røvang, begr. 22.10.1747, 60 år.
5. Tor Hågensen, begr. 27.8.1729, 34 år, ugift.
6. Anne Hågensdatter, begr. 8.8.1734, 32 år, gift 10.10.1733 med Knut Torgersen Lomen, begr. 8.11.1773, 70 år. - Knut gift 2) 23.10.1738 med Ingebjørg Jøgersdatter Lomen.

7. BARBRO (Barbara) HÅGENSDATTER, begr. 10.11.1759, 53 år.

Ætten på Semelenge er omtalt i Tidsskrift for Valdres historielag 1925: Similengjar, ei ætte-soge.

Forfatterens adresse er:
Kristine Bonnevie's vei 2,
0592 Oslo 5.

Mer om Napstad

Av Jan Eilert Jaatun

I tidsskriftet vårt, nr. 3/90 s. 178 skrev jeg om slekter på Napstad der en av brukerne het Axel Hansen. Hvem han var, vet vi fortsatt ikke noe sikkert om, men et skifte på plassen Dalborgskogen under Nedre Dalborgen i Vardal gir opplysninger om Axels søsken.

Den 22. november 1771 ble det holdt skifte etter avdøde Narve Hansen Dalborgskogen. (Toten, Vardal og Biri skifteprotokoll 1765-1776 f. 1251b). Han var barnløs og ble arvet av sine søsken eller deres barn:

Søsken:

1. Ole Hansen, 88 år, på plassen Engeland u. Hund.
2. Amund Hansen +
 - a) Christian 31 år
 - b) Johanne, enke etter avdøde Niels Haraldsen
 - c) Ragnild g.m. Lars Andersen, bor i Askimshaugen.
 - d) Berthe g.m. Hans Hansen, bor i Vilbergstuen
 - e) Lisbeth + g.m. Peder Jensen +
Barn:
 1. Arne Pedersen 21 år
 2. Mari Pedersdtr. 17 år
 3. Kari Pedersdtr. 14 år
3. Axel Hansen +
 - a) Hans 34 år gift, bor på en plass u. gården Napstad
 - b) Lars 31 år gift
 - c) Lisbeth 26 år gift
4. Christian Hansen +
 - a) Mereth, 36 år
 - b) Lisbeth g.m. Lars Balsersen, bor på Mathisrud u. Dahl-borgen.
5. Hans Hansen, 76 år, oppholder seg på Napstad
6. Anders Hansen +
 - a) Ambjør g.m. Christopher Christophersen Schybergejer.

Disse opplysningene kan kanskje være til nytte for de som har personlig interesse for slektskretsen rundt Napstad.

ODELSMANNTALL LAND 1624

Almuens Oudelsgouds dersammesteds

Arne Thomble, hans Oudell och Jordegoudz

udi samme gaard 1 huud

udi Sognn øde 1 hud

Løkenn paa Ringerige 1/2 pund

udi Dafinsgaard i Ourdals Giell

i Valldris 1 huud

I Nørstelien øde 4 skind

Tøndrum 3 skind

udi Solberig paa Halland 1 lispd 1 Remoll

udi Vagger paa Ringerige 1/2 pd.

Er 1 pund 1 lispd 1 Remaal

3 1/2 huud 1 skind

} B

Siffuor Arnesøn ibidem Eigenndis

udi for: Tomble 2 huuder

Omelstad 1 huud

Soelberig paa Hadelannd 1 lispd. 1 Remaal

B

Endre Brunner, hans goudz udi samme gaard 4 huuder

✓

Haralld Jensvolld, udi samme gaard Eigendis 3 huuder

B

Hunner 3 skinnd

gierdallenn Øde 3 skinnd

Fidstad paa Toutten 1/2 huud

Erik Dellinn, hans goudz udi Berrig i Ourdals
gielld i Valldris 1 huud
Suerslien Ødde 1 skind

} B

Enndre Skeager, hans goudz udi samme gaard 1 hud
Huindenn paa Hadelannd 1/2 skippund
Rud ibidem 15 lispund
Udi Biellum der sammesteds 1/2 fjerding
Er 1 punnd 7 1/2 lispund 1 huud

} B

Oluff Esbiu, Eigenndis
I samme gaard 2 huder
Diuffue øde 1/2 huud
Nord Tomble 1/2 huud
Askuidz setter 1 skinnd
Ehr 3 huuder 1 skind

B

Haralld Ankalterud hans goudz
Udi Nes paa Halannd 1 f.
Viger i Lannd 2 skinnd

Hellge Gaarder, hans goudz, udi Honner 9 skind

Haralld Kind, Eigendis i Berrig 8 skind

Niels Rud, Aager i samme gaard 3 skinnd

Lauridz Giefflenn, hanns Oudell
udi samme gaard 1 huud

l

Erick Ommelstad, hans Oudelsgoudz
udi Quisgaard i Børe prestegiel 1 huud
Dombsetter øde i Lannd 9 skind

B

Sigri Gieflen, hinds goudz, med samptt hinds Børnn
udi Viger 1 huud
Berrig paa Ringerige 1/2 huud
Tonnevolld 4 skinnd
Quigsgaard paa bølge 1/2 huud
Dille paa Haland 6 lispd.

← B

Skiellunggenn i Lannd 1/2 huud } B
 udi Stastad paa Halland 8 lispd
 Brende øde i Torpenn 1 skind
 Ehr 14 lispd 1 1/2 huud 5 skind

Reer Skieagger, Egendis
 udi Bratterud i Ourdal i Valldris 1 1/2 huud
 Koldzrud i Land 2 skind

Guttorm Øystadz Oudellsgoudz:
 udi for: Øystad 1 skippund
 Smør 6 b: pund
 Huallebye 1/2 skippund
 Nerby 2 huuder
 Øxnne 1 huud
 Struxnes 1/2 fierding
 Haralsrud 1/2 huud
 Vadzlienn 4 skind
 Soelberrig 1 huud
 Ottlerud 9 skind
 Trannhaalltt 2 skind
 Biørnerud 1 fr.
 Vagger paa Ringerige 15 lispund
 Hodningstad i Løfftenn sogn paa Heemarchen 15 lispund

Bógssell

Thouttenn

Fidstad 1 pund
 Humb 1/2 pund
 Billerud 1/2 huud
 Thonnen 1/2 huud
 Biørnerud 1/2 huud
 Berrigh i Vardall 1 pund 1 huud
 Skierffuen der samme stedz 1 pund
 Grof i Hædallenn 3 skinnd
 Askevig i Lannd 8 skinnd
 Gullerud ibidem 1 skinnd
 Bronner dersamme steds 4 skind
 Suma 6 1/2 skippund 7 1/2 lispund
 Huder 9 1/2 1 skind
 Smør 6 b:pund

Inngri Granggaard: hinds Jordegoudz
udi Vilddberigg 1 huud
Skinderud 4 1/2 skind *B*

For: Ingris Thuende sønner, Oluff och Jonn granggaard
Eigendis udi Grann paa Toutten 1 f.
Smedstad i Ringsagger sogn Paa Heernarchenn 10
skind
Skoien i Lannd 1 huud 2 skind

Olluff Jenssønn der sammesteds tilhaalendis
Eiger udi for: granggaard 1/2 huud
udi Skinderud 3 1/2 skind *} B*

Østen Østebøn, hans Jordegoudz
udi Oppen i Ordals gieild i Valldris 1 huud *L*

Annders Lougeng Eigenndis med hans sødskende udi samme
gaard 1 huud *L*

Olluff Rudberig, Eigendis i Oure øde 6 skinnd *L*
Hoff paa Hallannd 1 f.

Olluff Felde, udi samme gaard 1 huud
Hommelkier i Ourdal i Valldris 2 skind *} B*
udi Hollienn i Vangs gieild samesteds 1/2 hud

Haralld Asgusetter
udi Kindsetter øde 1 skind
Hommerslienn Øde 2 skind *} B*

Østenn Tøndrum, Eigendis med sine sødskinde
udi samme gaard 1 huud 3 skind
Bardallenn øde 4 skinnd *L*
Brunner 4 skinnd
Jensvoll 1/2 skinnd
Sogns Hougenn 4 skinnd
Vager paa Ringerige 4 skinnd
Skinderud i Lannd 1 skinnd
Er 2 1/2 huud 3 skind

Niels ibidem, Eigendis med sine søstre
udi Hunner 1/2 huud
Jensvoll 2 1/2 skinnd
Tund (Ton?) i Ordall i Valldris 4 skind B
udi Kaldzgaard ibidem 8 skinnd
Vager paa Ringerige 1/2 skpd B
Er 1/2 pd 1 1/2 hud 2 1/2 skind

Engelbrett Nedre Skieager, Eigenndis
udi samme gaard 1 1/2 huud L
Humb 1 huud
Hellgerud Øde 1 hud } B
Ommellstad 1 huud
Rud 6 1/2 skind
Sunem 5 1/2 skinnd
Eigge i Slire prestegiellid i Valldris 1 1/2 huud } B
Andbiør Øde paa Borgenn 3 skind
Bossumb setter 2 skilling
Eltonn øde 1 skind
Er 7 huder 4 skind 2 sk.

Mads Mellum, hans goudz
udi samme gaard 1 huud } B
Orlund 1/2 hud

Olluff Berrigh, Eigenndis
udi Mellum 1 huud B

Tord Tingvanng
udi Grannum 7 skind
Lille Aarnes 1/2 huud L

Torgrim Tonnevoll
udi Hellgerud 4 1/2 skinnd B
Honnd 1/2 fierinn
Berrig i Ordall 4 skinnd

Olluff Arnes, hanns goudz
udi samme gaard 3 1/2 huud 3 skind L

Lauridz Orlund
udi samme gaard 1/2 huud

Gunder Sedall
udi samme gaard 1 1/2 huud 1 skind
Orlund 1/2 hud

Lauridz Aassenn, hans oudell och Jordegoudz
udi samme gaard 4 huder } B
Sannd 1 fiering
Midelberrig 7 1/2 lispd.
Hoffgsrud i Ordal i Valdris 2 huuder }
Nerby i Lannd 1 huud
Er 1/2 pund 2 1/2 lispund 7 huder

Torckild Raaem Eigenndis
udi samme gaard 1 hud } B
Vilberrig 2 huder
Andbiør Øde 3 skind
Torgudsbøen Øde 4 skind
Er 3 1/2 hud 1 skinnd

Lauridz Nerby, hans Oudell
udi samme gaard 2 1/2 hud }
Gunderslienn 8 skind }
Tonnevolld 2 skind }
Smedby paa Touttenn 2 1/2 lispund }
Er 3 huder 4 skinnd 2 1/2 lispund

Knud Nerby, hanns goudz
udi samme gaard 2 huder }
Øffreby 1/2 huud }
Moe 1 skinnd }
udi Quer 2 skind } B
Ehr 2 1/2 huud 3 skind

Joel Grannem
udi samme gaard 1 hud 5 skind } B
i Muestad i Vardal 10 skind }

Christoffer Rottaas
Eigendis udi samme gaard 1 hud

Olluff Settunn
udi Essegrim 1 hud 3 skind *b*
Eltunn Øde 6 sk
Skie 4 sett kornn

Knud Ness Eigenndis
udi Berrig 1 huud
Stennsrud 1/2 huud
Vadzlienn 4 skind
Kielleberrig 1/2 hud
Tellemarcken ødegaard 2 skind
Ehr 2 1/2 huud

Johannis Gaarder hans goudz
udi Nordeng 4 skinnd

Peder Viger Eigenndis
udi samme gaard 2 huder *B*

Hieronimus Hagsvoll
udi Nordeng Øde 8 skind *b*

Asle Naarrumb Eigendis udi samme gaard 15 lispd.

Mads Gundersli
udi samme Ødegaard 8 skind *b*

Tord Løckenn
udi samme gaard 1 pund *b*

Suennnd Aallfsenn ibidem, hans Oudell
udi Rud paa Haland 15 lispd *b*
Biellou øde der sammesteds 2 1/2 lispd.
Borreli Øde i Aand (Land) 6 skind *B*
Ersrud Øde 1/2 huud
Er 17 1/2 lispd. 1 hud

Narffue Nerløes udi samme gaard 13 lispd.

Tønndrum 1/2 huud

Søndre Halmrast 4 skind

By udi Vardall 2 skinnd

} B

Knud Skie, Hans Oudell och Jordegoudz

i samme gaard 1 pund

Lombsdallenn 1 pund

Syndre Lombsdallenn 1 huud

Sørum 1 huud

Fuglerud 1/2 huud

Mellum i Vardall 2 huuder

Tørckenn der sammestedz 1 huud

Sæufferud 1 fr.

Klette paa Børre 1 huud

Skavellenn ibidem 1 huud

Veestad der sammesteds 1/2 huud

Kiøllsetter paa Touttenn 1 f.

Seffuesind der samme stedz 1 fiering

Er 2 1/2 pund 1 fj. 8 huder

} B

Alff Berrigh Eigendis

udi samme gaard 1 pund

Ahnderud Øde 1 skind

Gudmundsrud Øde 2 skinnd

Kingslienn 1 skinnd

Preste Rud Øde 1 skinnd

Engels Aaseen Øde 1/2 hud

Smidstad paa Hemarckenn

i RingsAgger Sognn 4 sold korn

Dellinn paa Halannd 2 sold

Døll Øde 1 punnd fisk

Er 2 1/2 pund 11 skind fisk 1 puna

} B

Gudmund Hoff, hanns gouds

udi Bleckerud paa Halannd 1/2 pund

Røcken ibidem 1 f

Quisgaard paa Børge 3 skind

b

Thoer Hallmerast

udi samme gaard 2 1/2 skinn

Løckenn 1 huud

Doble i Vangs Sognn paa Hemarcken 1/2 hud

Ehr 1 1/2 huud 2 1/2 skind

Christoffer Hualleby

udi samme gaard 1/2 pund

Øxnne 8 skind

Struxnes 4 skind

Quernerud 4 skind

} 6

Biørnn Skude, Eigenndis

J Jørgennby Øde i Hedallenn

i Ordall 3 skinn

Loddenn Grannem, hans goudz

udi Berrig paa Ringerige 1 huud

Hoffflienn Øde 3 skind

Rogenn Skallenn øde 3 skind

Viger 2 skinn

Blickenn paa Hallannd 1/2 sol korn

Ehr 1 1/2 hud 2 skind

2 1/2 lispd. kornn

Lydich Askeuig Eigenndis

udi samme gaard 1 huud

Brager Øde 11 skind

Synnder Askevig 1 solld korn

Essegrim 9 skind

Er 2 1/2 hud 2 skind Korn 1 f.

} 6

Gulbrannd Øxnne Eigenndis

udi Lunde paa Ringerige 1 fr

6

Augustinus Skodenn

udi Vager paa Ringerige 4 skind

Christoffer Hunner Eigenndis
udi Kiennde i Ringsager Sogenn
paa Hemarcken 1 huud

Siffuer Gilaug følger, udi Løken 1/2 huud

Oudenn Rud hanns goudz udi Løckenn 1/2 huud
Kompelienn 1 1/2 skinnd
Vaager paa Ringerike 1 skinnd
Nerby 1 skinnd
Ehr 10 skinnd

Hallfuor Tønrum udi samme gaard 1/2 huud
Sørum i Ordall i Valdris 1/2 huud

Engelbrett Essegrim Eigendis
udi Huuskulldhuus paa Børge 1 hud

Peder Findenn
Eigenndis udi Bagerud 1/2 huud
Taugundz Bøenn (Torgoudz Bøenn) 3 skinnd
Schichellstad i Vardall 2 1/2 skinnd

Torgrim Ibidem Tillkommer
udi Torgundz Bøen øde 3 skind
I Skickellstad i Vardall 1 1/2 skind

Olluff Haugenn Eiger udi samme Ødegaard 1/2 hud
udi Seggaard paa Byrre 1 hud

Erick Bardallenn Eigenndis
udi samme Ødegaard 8 skinnd

Olluf Homb, udi samme Ødegaard 4 skind
udi Ellettun 4 1/2 skinnd

Chlemmidt Gulfunnerud, hans goudz
udi Roemb 4 schind
udi Drogsett paa Byrre 1 schind

Gudmund Enghe tillkommer
udi Sedall 4 1/2 schind
udi Hallmerast 1 shinnd

Suennd Kolsrud I Elltonn 2 1/2 schinnd

Jørgenn Erichstad Eiger udi samme gaard 1 1/2 hud 2 schind
udi Rollffstad 9 skind
udi Kolld 4 schinnd

} B

Gunder Houff, Eigenndis
udi Rollfstad i Gulbranndsallen
i Froenns giell 9 schinnd

B

Reer Lougeng udi samme Ødegaard 2 schind

↳

Tholluff Erichstad, føllger udi enn ødegaard
kalldis Hugedallen 2 schind

B

Laurids Hellgerud udi Aarnes 3 schind

Laurids Øffuerbye udi samme ødegaard 8 schind

B

Jacob Ringelien Eiger i samme gaard 9 schd
udi Brachelienn 3 schind

} B

Olluff Biørkinn, hans Oudelsgoudz
udi samme gaard 1 huud
udi Findenn 4 1/2 schind
udi Brattenng 1 1/2 schind

B

Asbjørnn Halmerast
Eigendis i Klestad paa Haland 1/2 pund

Anders Frøsagger, hans gouds
udi samme Ødegaard 1 huud

B

Joenn Sedall i samme Gaard 3 skind

↳

Summa Offuer alt forshre: Oudelsgoudz, I for: Lannds preste-
giell,

Ehr ---- 23 1/2 skippund 4 1/2 lispunnd 4 Sett. Huder 35

3 1/2 skinnd Smør 6 b: pund, fisk 1 b: pund, Penge 6 sk. Danske.

Vi Epter schreffne Tharalld Narrumb, Christoffer Hualleby,
Endre Brunner, Reer Schieagger, gunder Hoff och Oudenn Rud,
laugrettismend i Lannds prestegiell, samptt Niels Sommer
Tingschriffuer kiendis och her med vitterliggiør, Att Anno
1624 denn 9. Novembris Paa Rottnes Rette Tingstue i forn:
Lannd, konng: Mayttz fouged, Erlig och vell acht Peder
Jennseen, lensmanddenn Lauridz Aasen och Menige Almuffue
offuerverrenndis...

2750 GRAN TEL. 063-30225

MØTER

KONGRESSER

OVERNATTING

Mer om Alm i Vestre Toten

Av Pål Alm

I Tidsskrift for Vestoppland Slekthistorielag nr. 4 1985 side 49-58 er det trykt en artikkel "Litt om de eldste ættledd på Alm i Vestre Toten" skrevet av Sigurd Røse (i samarbeid med Paul Alm.) Artikkelen slutter omkring 1700, men her kommer mer om garden Alm, skrevet av Pål Alm, bror til nåværende eier, skrevet som særoppgave. Vi begynner omtrent der den tidligere artikkelen sluttet.

Etter 1708 ble garden drevet av enken Mari inntil sønnen Lars Halvorsen giftet seg 22. oktober 1717 med Eli Andersdatter fra garden Hammerstad i Østre Toten. Da var det Lars som overtok garden. I 1723 kunne de så 4 tønner 4 skjepper bygg og 3 tønner 6 skjepper havre på garden. Dette rakk til 35 mål. I 1739 var det to brødre fra Tyskland (von Langen) som gikk rundt og målte opp størrelsen på gardene på Østlandet. Om Alm ble det da skrevet: Alm, oppsitter Lars. Grenser i øst mot Blikset, i vest mot Ringvold, i syd mot Myre og i nord mot Li. Garden ligger på østsida av Hunnselva på berg og har middel-mådig grunn og er bevokst med gran og bjørk fra 60-70 til 80 år gammel og bygningstømmer finnes. 1/4 mil lang og bred. En gammel norsk mil var 11.259 m. Dette tilsier at garden var på 8000 mål, men von Langens oppmålinger var ikke så nøyaktige, så dette kan tas med ei klype salt.

22. mars 1735 var Daniel Serstad, Ole Huseby og vilkårs-
mannen Ole Alm stevnet til straffelidelse fordi de alle tre
fantes beskjenkede kyndelsmessedag ved kirken under guds-
tjeneste. 27. juli 1735 falt dommen, de tiltalte ble frikjent.

Ole Pedersen Alm ble gift med enken Mari Mortensdatter,
tidligere hustru av Halvor. 1/8-1742 hadde Hans Alm stevnet
Ole Frogner for ei ku og en kalv han ikke ville levere tilbake.
Ole Frogner dømtes til å betale for kua og kalven. Hans Alm
måtte være en slektning av Lars som sikkert drev et av
husmannsbruka på garden. 28. juli 1744 gjorde Ole Pedersen
Alm kontrakt med svigersønnen Lars Halvorsen Alm om avstå-
else av husværet Frogner. Så ble det litt strid om grensene for
garden. I 1754 var det strid om grensen mellom Alm og
Ringvold i vest. Hans Haagensen Ringvold stevnet Lars
Halvorsen. Lagmannen avviste saken. Oberhoffretten stad-
festet dommen i 1756. Eli og Lars hadde sju barn og blant dem
sønnen Halvor, neste bruker.

7. mars 1761 ble det tinglest skjøte fra Lars Halvorsen til
sønnen Halvor Larsen på garden Alm. Halvors bror og Jørgen
Kalrustad, Halvors svoger, protesterte på skjøtet, men de kom
ikke noen vei med det. Halvor Larsen var født i 1718 og ble
gift med Siri Olsdatter fra Flikkeshaug den 5. oktober 1746. Vi
kjenner navn på hele fjorten av deres barn og blant dem sønnen
Lars.

Den 8/3-1786 ble det skrevet skjøte fra Halvor Larsen til
hans eldste sønn Lars Halvorsen og hustruen Pernille Nils-
datter på garden Alm for 1400 riksdaler + føderåd. Pernille var
fra Rustad. Lars Halvorsens bror, Ole Halvorsen, fikk bruke
Frogner i 12 år fordi han hadde tilgode 397 rd. av Lars. En
annen bror av Lars, Halvor, ble i 1790 usams med Johannes
Johannesen Alm fordi Johannes hadde byttet bort et par sølv-
skospenner som han hadde i pant for Halvor. Han hadde byttet
bort spennene for et snushus (snusdåse). De ble forlikte. Den
19/5-1795 gjorde Halvor Alm kontrakt med sorenskriver
Sommerfelt om at Sommerfelt skulle få hugge 50 lass ved. Da
hadde ikke Halvor tatt over garden enda, men han måtte drive
den sammen med faren. Først den 8/3-1797 ble det tinglest
skjøte fra Lars Halvorsen til sønnen Halvor på Alm for 1999
riksdaler. Lars skulle nyte føderåd av Frogner.

Den 23. november 1799 giftet Halvor seg med Berte Nøkleby. Halvor døde ung (1811) så Berte giftet seg igjen i 1812 med Amund Johannesen Vestrum. Han døde i 1821, men da var Halvors sønn Peder voksen så han overtok garden. Han giftet seg i 1831 med Petronelle Gårder. I 1801 ble det holdt folketelling. Da var det 39 mennesker knyttet til Alm store. Det var da sju husmannsbruk under garden. I 1830 ble det inngått flere kontrakter mellom Peder Alm og de som bodde på husmannsbrukene. Det var først forpaktningsskontrakt fra Peder Alm til Halvor Frogner på Frogner. Så i 1836 husmannsseddel fra Peder Alm til Paul Haagensen og hustru på plassen Daffinrud. Den 12/1-1837 plasseddel fra Peder til enke Elise Halvorsdatter på Bøhle. Plasseddel til Even Hansen Sveen på 2/3 av plassen Sveen. Plasseddel til Mathias Hansen og hustru på plassen Roen. Plasseddel til Peder Olsen på Almsbakken. Plasseddel til Ole Olsen på nedre Bøhle og plasseddel til Fredrik Johannesen på søndre Daffinrud. I 1840 ble en ny forpaktningsskontrakt fra Peder Alm til Ole Olsen på Frogner. Denne kontrakten ble avlyst i 1846. Peder døde i 1852 og enken Petronelle drev garden i 5 år.

Den 1/8-1857 ble det skrevet skjøte fra Petronelle til Halvor Pedersen Alm på Alm store i vestre Toten for 4600 spesidaler og føderåd. Halvor ble gift samme år med Karen Stabo.

I 1850-åra begynte noen større gardar å innføre forbedringer både i fjøsstellet og mjølkebehandlingen. I 1856 ble landets første meieri opprettet i Tolga i Nord-Østerdalen. På Toten var det Halvor som opprettet det første meieriet, visstnok i 1863. Meieribygningen står den dag i dag. Den ligger midt på gardsplassen på Alm. Sveitseren Jacob Hiestad, som var med ved anlegget, forpaktet meieriet den første tiden. Alms meieri fikk en vidstrakt leverandørkrets, men det var ikke mange pottene fra hver. Morgen og kveld kom de med de skvettene de hadde i småspann hengende i en vassele over aksla, mens somme langveisfra kjørte. Mjølka ble tatt i mot og målt i et tjue-potters sylindrisk mål av galvanisert jernplate med glass til to sider og gradert skala på messingplate. Disse målespann ble i 1876 innbyttet i 20 liters mål. Mjølka ble så

silt i blekksåer og satt til avkjøling i to store vannkommer med is i. I kjelleren var innlagt vann og kloakk. Fløyten ble skummet av med ei blekksveiv og kjernet søt i en stor rullekjerne i stativ, festet til veggen opp i meieriet. Den var forsynt med sveiv i hver ende. Smøret ble pakket i dritler av bøketre og oppbevart i et luftig rom mot nord. Av skummetmjølka laget de nøkkelost og "dansk ost". Osten ble knadd i former med borhull og satt på en benk, og mysa ble presset ut ved hjelp av steinkasser som ble heist opp og ned og virket ved sin tyngde på lokket på osteforma. Ostene ble lagt på hyller i ostebua der de fikk sin foreløpige behandling før de kom i ostekjelleren for modning. Like før levering ble osten overmalt med rød ostefarge. Til ysting i to store innmurte kopperpanner bruktes osteløype laget ved meieriet av kalvemager de kjøpte for 2 skilling stykket. De ble blåst opp og hengt opp til tørk. Mysa koktes i samme panne inn til prim som ble øst i former til 12 merkers oster, som med et pent formet stempel av tre ble merket med Alms Meieri, Thoten. Produktene gikk mest til Kristiania. De ble fraktet til Smørvika (Kapp) og derfra med båt til Eidsvoll og videre med jernbanen. Mjølkeprisen i 1870-åra varierte fra 6 øre og unntaksvis opp til 9 øre literen etter årstida. Dertil måtte leverandørene uten godtgjørelse levere 1 favn, 5 kvart lang kostved pr. levert 1500-1800 liter mjølk og dertil kom iskjøring.

I 1870-80- og 90-åra var det vanskelig å drive gardsbruk her i landet. På Alm ble det også økonomiske vanskeligheter. Halvor døde i 1885 og enken tok over driften av garden. De to eldste sønnene dro til Amerika for å søke lykken der. Den eldste, Franz, hadde tenkt å komme tilbake for å overta garden bare han hadde spart opp nok penger i Amerika. Men Franz hadde ikke lykken med seg så han kom aldri til Norge igjen. Så var det sønn nr. 3 Paul som måtte overta garden i den vanskelige tida. Paul var født 27/2-1872 og overtok garden i 1899 for 50.000 kr. Han var da forlovet med Anna Strande fra Enger i Ådalen og de giftet seg senere. Anna hadde en del penger så det var hun som hjalp ham den første tida. Likevel måtte han selge fra eiendommen Frogner til M. Bækkelund i 1903 for 13.000 kr. for å bli bedre økonomisk stilt. I 1915 ble det igjen et vanskelig år. Mye av avlingen ble ødelagt da det kom mye snø i september.

Den første traktoren ble kjøpt i 1926. Det var en Fordson. I 1923 ble det bygd ny låve. Det ble brukt tømmer av den gamle låven til firkanter og resten av bygningsmaterialet ble tatt fra skogen og skåret på saga bak låven. Den nye låven er 70 meter lang og 15 meter bred.

I 1937 ble det skrevet skjøte fra Paul Alm til sønnen Halvor Alm for 110.000 kroner. Halvor spesialiserte seg på poteter. Han drev kontrollert potetdyrking og leverte settepoteter over hele landet. Skogbruket la han også om. Før var det vanlig med uttynning av skogen, men nå ble det hugget flater og så plantet ingen. Det ble også slutt med krøtterholdet på garden. En gikk over til å dyrke korn, poteter og gras. Til vanlig hadde en vel 100 mål poteter, 300 mål med korn og 200 mål gras. Garden er egentlig på 400 mål dyrket mark, men han forpaktet også garden Stepperud på 200 mål. Til garden hører 2500 mål med skog.

Eldste sønnen Torkjell overtok garden etter faren Halvor Alm, og Torkjell ble således den sekstende brukeren av samme slekt på garden. Vi mener å kunne dokumentere følgende rekke av brukere på Alm av samme familie:

Torkjell ca. 1490-ca. 1560, Halvor ca. 1520-1583, Torkjell ca. 1545-1600, Halvor ca. 1570-1630, Ole ca. 1595-1652, Torkjell ca. 1620-1690, Halvor ca. 1659-1708, Lars ca. 1692-1774, Halvor 1718-1800, Lars 1742-1800, Halvor 1777-1811, Peder 1800-1852, Halvor 1832-1885, Paul 1872-1953, Halvor 1912-1984 og Torkjell Alm, bruker i dag. Alle ledd er fra far til sønn. Til sist en anetavle fra bestefar til nåværende eier og bakover:

1. Paul Alm 1872-1953 gift 26. oktober 1906 med Anna Strande (Enger) (f. 1880).

Foreldre:

2. Halvor Pedersen Alm 1832-1885

3. Karen Nilsdtr. Stabo 1837-

Besteforeldre:

4. Peder Halvorsen Alm 1800-1852

5. Petronelle Pedersdtr. Gårder 1811-1860

6. Nils Nilsen Stabo 1804-1864

7. Karen Eeg, Nes, Hedmark 1814-1897

Oldeforeldre:

8. Halvor Larsen Alm 1777-1811

9. Berte Evensdtr. Nøkleby 1773-

10. Peder Olsen Gårder 1767-

11. Kari Olsdtr. Skjefstad 1780-

12. Nils Nilsen Stabo 1778-1868

13. Berte Hansdtr. Hermanrud 1780-1848

14. Hans Eeg, Nes H. 1774-1848

15. Kristine Johannesdtr. Sund, Nes H. 1783-1839

Tippoldeforeldre:

16. Lars Halvorsen Alm 1742-1800

17. Pernille Nilsdtr. Rustad 1754-1796

18. Even Hansen Nøkleby 1742-1812

19. Marte Andersdtr. Majer 1742-1810

20. Ole Pedersen Gårder 1739-

21. Johanne Paulsdtr. 1736-

22. Ole Nilsen Skjefstad 1750-

23. Åse Hågensdtr. Smeby 1763-1843

24. Nils Stabo 1746-1796

25. Marte Olsdtr. Teiterud 1754-

26. Hans Hermanrud 1742-

27. Berte Hågensdtr. Smeby 1747-1813

28. Frantz Eeg 1741-1820

29. Kari Hansdtr. Kvam 1747-

30. Johannes Sund, nedre, Helgøya

31. Berte Jørgenseth

Primstavens sommerside

Av Torger Kraggerud

Fortsettelse fra forrige nummer

28 - 17/06 - Bispestav /bok /nepe /strå /laks /får /sau og kors -Botsok/Botolvsmesse. Nå skal rotfruktfrø sås. 1276 bestemtes at lagtingene i Norge skulle åpnes idag. Iflg. Lagabøter besto lagretten av 36. 1397 samlet dronning Margrethe Norden til ett rike. 1944 ble den frie og selvstendige republikken Island proklamert på Tingvellir. Minnedag for St. Botolv, en av de største og eldste helgener i den angelsaksiske kirke. Han var benediktinermunk og grunnla klosteret Icanoe i Lincolnshire i 654 (i Nord-England). Han ga også navnet til byen ved klosteret (Bothulf town = Boston).

29 - 21/06 - Sol/kors -Sommersolhverv/Albanus/St.Bernharda - Dagen ble feiret med et stort offer (Midtsommerblot). I det øyeblikk solen snur, forvandles vannet til vin, til eddik og til vann igjen. Det går så snart for seg som om du skulle si: "Nå er det, nå var det, nå blir det." Minne-dag for St. Bernharda som kom til Norge under Magnus den gode. Han kunne ikke forlikes med Harald Hardråde og reiste til Island og etter langt opphold der kom han tilbake til Trondheim. I Nidaros fantes foruten St.Bernhards skrin, St. Olavs skrin og St. Eysteins skrin. Minnedag også for Albanus, biskop i England, henrettet på Holmhurst Hill enten i 3. eller 4. århundre. Flere kirker i Norden var viet ham. Nok en Albanus, greker, led martyrdøden ca. år 400.

30 - 22/06 - Palmegren / tre kors / 1/2 kors / timeglass
- De 10.000 riddere/Achatius/Paulinus - Nå skulle det plukkes legeurter og trylleurter for hele året; men først etter solnedgang og før det grydde av dag: Det ble plukket ryllik, kamille, åkerblom, (slekt med mjødukt), solblom, korsknapp, stemorsblomst (natt og dag), tepperot, gåsemure, marikåpe og veronika m. fl. Dette hjalp mot fordøyelsesbesvær, tarmbetennelse, revmatisme og hjertekrampe. Marikåpe mot sår, Veronika mot gulsot, blærekatarr, uringrus, astma og kroniske sykdommer. To blomster er oppkalt etter St. Hansdagen, jonsokblom og jonsokkoll. Minnedag for Achatius, romersk soldat, korsfestet sammen med titusen soldater på Araratfjellet i Armenia under keiser Hadrian (117-138). Minnedag også for Paulinus, født i Bordeaux, biskop i Nola, Italia 410, martyr der i 431.

31 - 24/6 - Sol/solhjul/timeglass/revebarn/kors/tre med krone - Jonsok/St. Hans - Dette var den viktigste festdagen i hele året. De fleste jonsokskikkene er knyttet til avling og grokraft. I den folkelige tradisjonen hørte kvelden forut (fra non dagen før) til selve festdagen (til kl. 18.00) slik at den egentlige feiringen gikk for seg fra St. Hans aften og natten som fulgte. Bare julen ble regnet som større festdag. Døgnet var delt i 8 økter (16 halvøkter). Otten = 1.30 - 4.30; Morgun 4.30 - 7.30; Ondverdr 7.30 - 10.30; Høgdag 10.30- 13.30; Undorn 13.30 - 16.30, Aften 16.30 - 19.30; Kveld 19.30- 22.30 og Midnatt 22.30-01.30. Tiden var nå inne til å samle legende urter og gress til å blande inn i busaltet for feet i setertiden.

32 - 23/06 - 1/2 kors / 1/2 skjold – Daviddagen / Prosper - Syke mennesker ble friske om de badet i avkok av løv som var tatt inn til pynt St. Hansaften. Prestekragene begynner å blomstre. På tide med: "Elsker, elsker ikke..." eller "Prest, prost enkemann, ungkar, stor kar, skøyer, feier, fant". Minnedag for David, abbed av Munkstorp, misjonær i Sverige, av engelsk herkomst i slutten av 1000-tallet. Han er kalt Västmanlands apostel / Värmlands - og skal ha vært så hellig at han kunne henge vottene sine på en solstråle. Han var særlig dyrket i Västerås. Minnedag også om Prosper (latin, Aquitanus), oppkalt etter fødestedet i Frankrike, døde år 463. Han var ivrig forsvarer av Augustins nåde- og predestinasjonslære.

33 - 28/06 - 1/2 kors / bispestav – Petermesseaften / Leo -Tidligere startet sildefiske sist i august og varte til oktober-november; men noen år begynte det sist i juni (Pelezsmesse-aften). Sild kan fanges på to måter enten med settegarn eller med sildenot. I kveld skulle heksesuppen røres sammen, og det skulle alltid være deler av nifse dyr som paddler, øgler, giftslanger og liknende. Minnedag for Leo, erkebiskop av Rouen, som dro til hedenske folk i Spania og dreptes år 900. Minnedag for pave Leo II, død 683. 1931 okkupertes Øst-Grønland av den norske vitenskapsmannen Finn Devold og døpte det Erik Raudes (Land).

34 - 29/06 – Nøkkel/ kors/ rive/ sverd/ øks - Persok/ Peer med Guldnøglen - Galer gjøken i dag, får vi en varm høst. "Det er gull i bunnen av persok-regnet", eller "det regner sølvmynter", sa de gamle. Duggdråper har til alle tider vært regnet for å være helsebringende. I gamle dager tok man blader fra rundsoldugg, la dem på sprit og solgte dem som - livets vann. Plantesaften brukte man å smøre på vorter, liktorn, ringorm og fregner. Den tørkede urten med blomst bruktes som te mot kikhoste, astma, bronkitt, og svangerskapsbrekninger. Planten vokser på myrer over hele landet. Minnedag for apostlene Peter og Paulus, som ble martyrer under Nero år 67. (Korsfestet/halshugget).

33 - 02/07 - Korslagte kvister / blomsterkrans /-3 aks / ljå/-alter. /bispestav/ kronet hode - Syftesok/ St. Svithun -Slutt på de hedenske bålfester fra Valborgsaften (30/4) -Botolsvaka (15/6-17/6) til i dag. Syfte betyr rense, og nå skulle åkrene lukes for ugress. "Syftesokdag - setter skyen i lag, det varer helt til Olsokdag". "Aftenen tilforn tog man en Green af Eneren og en af Elletreet, deraf gjorde man et Kors, og satte det i Ageren for at rense den for Utøi" - med disse ord: "Nu vil jeg syfte Sorken (Utøiet) af Ageren, og sette igjen Or og Brisk, den skal vokse stor og frisk". Minnedag for St. Svithun. Han var biskop i Winchester i England og døde i 862. Stavanger domkirke var viet til ham. Var dagen våt, varslet det regn i flere dager på Østlandet. 1770 opphevet som helligdag i Danmark/Norge. Kong Olav født i 1903. Flaggdag i Norge.

36 - 08/07 - Hule /klippe /krone /trefork - Seljumannamesse (St. Sunniva) /Kilians dag /Kjell sviebygg - På denne tid var det fare for tørke. I havre- og rugåkeren vokser det noe som likner sped rug på Østlandet, såkalt "sjak". Om man ved ølbryggingen blander det i maltet, blir man så full at man sovner av ølet. På svenskesiden kalles planten "Svemmel". Minnedag for den irske kongsdatter Sunniva, som uten årer og seil drev mot Norges kyst. Hun landet med følge på øya Selja fra 3 skip. De søkte tilflukt i en hule. Da Håkon Jarl ville drive dem bort, falt en stor fjellblokk ned foran hulen og stengte alle inne. Siden viste det seg en lyssøyle over Selja og Olav Tryggvason lot da hente martyrenes ben. Kongen lot en kirke bygge på Selja og la hennes uskadde lik der. Senere bygdes et kloster. 1070 ble Selja bispedømme. Sunniva er vernehelgen for Bjørgvin. 1170 flyttet Katedral, Bergen. Minnedag for Kilian, skotsk munk, biskop i Würzburg i Tyskland ca. år 670 og led martyrdøden i 689.

37 - 09/07 - Fullt mjølketrog (melketrau) – Busæla / Sostrata - Nå melker kuene mest, dertil hører verset: "Busæla veks i ost og smør - når dyra gjeng så høgt som før". Om kalvene får lus, rekker det med søndagsaske fra bål og peis. Slutter en ku å melke, korsar de over henne søndag. Dersom kveget har fått utslett (ringorm), kan du ta fett fra søndagsgryten og smøre inn dyrene; men pass nøye på at dette skjer under høymesse. Minnedag om martyren Sostrata.

38 - 10/07 – Ljå / spyd / kors – Knutsok / Knut med ljåen. Nå tok slåttonna til. Før denne dag hadde smedene fullt arbeid med å tynne ljåblad. Jo tynnere, jo skarpere. Skuren startet tidlig om morgenen, det var best å slå med dugg i gresset. Nå ble også fennikel innsamlet. Rot og planter bruktes som grønnsaker. Frøene smaker nesten som anis og brukes i mange retter, fiskesupper, til skalldyr, kjøttretter og bakervarer. Avkok av roten ble brukt som medisinsplante ved soppforgifting, og som blodrensende middel. Frøene ble brukt mot øreverk, hodepine, astma, appetittløshet og luft i tarmene. Minnedag for danskekongen Knut den hellige som 1086 ble drept i St. Albans kirke i Odense av rasende bønder, fordi han ivret for kirkens rettigheter. "St. Knut kjører bonden med ljåen ut". 1606 ble Corfitz Ulfeldt født, senere dømt for landsforræderi.

39 - 11/07 - Rive - Kari med riva - "Knut slo igår -idag kom Kari med riva." De første markjordbær er nå modne på Østlandet og langs kysten til Trøndelag. Te av bladene virker sammentrekkende og urindrivende. Den brukes ved diare, gikt nyrestein og til blodrensning. Fruktenes brukes i kurer mot gikt og nyresykdommer. Som te: 2 teskjeer jordbærblad overhelles 1 kopp kokende vann og trekkes i 5 minutter. Slåttonna kom sent i gamle dager. Det ble beitet i enga før gresset var ferdig utenfor eller i fjellet. Gresset måtte derfor få tid til å vokse på nytt. Alt ble slått med ljå med både stutturv og flere slags langorv. Alle hadde den beste orv! Minnedag for Josva, som var jødernes leder mot det forjettede land.

40 -12/07 – Aks / byggaks – Fullvaksdøgri / Henrik / Elias - Nå er engen fullvoksen, og snart skal kornet stå gult i hesjene. Nå skal det samles inn kvann, en helnorsk plante omtalt i sagalitteraturen som Kvannjol. Den var torgvare på 1000-tallet. Det ble tygget kvann mot dårlig ånde, brukt mot lungebetennelse, reumatisme, gulshot, urinveisplager, kolikk og luft i tarmene. Øynene ble skylt med kvann, på sår og mot hundebitt og giktismerter. Hestene venter uvær om de står med hodene inn mot en fjellvegg. Om hunden eller katten gjemmer snuten med forlabbene, blir det uvær. Går sauene nordover og blir stående med hodene mot nord, venter de nordavind og storm. Minne om den tyske keiser Henrik II som pave Pius X gjorde til helgen år 1146. Minne om patriarken Elias i Jerusalem, død 518. Minne om egypteren Elias og hans venner den hellige Wabor, og hellige Felix som ble arrestert ved Cæsare, torturert og halshugget år 303.

41 - 14/07 - En hengebjerk / en ljå / sol - Midtsommer (Andre haukadag) / Phokas / Bonaventura - Haukanettene var:13/7, 14/7, 15/7 og 16/7. Det var eldgammel skikk å holde slektsmønstring midtsommer. En etter en gikk fram for slektens overhode, som skar et merke i ættens tall-stokk for hver som var i live. Derpå skulle man ved hjelp av urter søke å få greie på hvorledes det ville gå videre i livet. Havren burde være moden på Vestlandet nå, det blir korn om den har skudd før Olsok. Phokas har navn etter

Phokas fra Sinop i Tyrkia, død i år 117. "Da var man pokka (nødt) til å slå", sa man i Västergötland. 1789 Den franske nasjonaldag. Da feires stormen på Bastillen. 1933 ble Tyskland nazistisk diktatur. Minnedag for Bonaventura som ble franciskanermunk fordi moren hadde lovet ham bort til Gud, hvis Gud ville frelse ham fra en alvorlig sykdom. Han ble siden biskop i Abano.

Fortsetter i neste nummer

Sparebanken NOR er alltid i nærheten.

Kanskje visste du at Sparebanken NOR er den desidert mest utbredte banken på Østlandet. Men visste du at vi også har kontorer i Kristiansand, Bergen, Trondheim, Bodø, Tromsø og Vadse!

sparebanken
NOR

Svar på tidligere spørsmål

Spørsmål nr. 68, IV

Tillegg til svar i tidsskrift 4/85 og nr. 2/89. Noen flere opplysninger om morslekta til Berit Timandsdatter Omsrud f. ca. 1823, i Hedalen i Sør-Aurdal.

1. Berit Timandsdatter Omsrud f. ca. 1823 gift 1854 med Engebret Andersen Nordhagen, 1825-1886.

Foreldre:

2. Timand Olsen Omsrud, 1793-1835. Om hans forfedre, se tidsskrift nr. 2/89. Timand ble gift 23/6-1816 med:
3. Anne Olsdatter Stensrud, Begnadalen, født 1795.

Besteforeldre:

6. Ole Arnesen Stensrud, født 1769, gift 4/4-1795 i Næs, Hallingdal med:
7. Birgit (Berit) Andersdatter Langager (Torgershus), døpt 23. s. post trin. 1773.

Oldeforeldre:

12. Arne Olsen Stensrud, født 1733, gift 1768 med:
13. Jørاند Tordsdatter Iljarnstad, født 1742.
14. Anders Haraldsen Langager, fra nordre Garthus, Begnadalen, født 1741, gift 1767 i Næs, Hallingdal med:
15. Gunnild Halvorsdatter Langager (Torgershus), f. ca. 1737.

Tippoldeforeldre:

24. Ole Arnesen Stensrud, fra Fønhus, 1707-1776, gift 1733 med:
25. Ingeborg Gulbrandsdatter Stensrud
26. Tord Torkildsen Iljarnstad, fra Grov, gift 1742 med:
27. Gunnild Gulsdatter Stugården, født 1722
28. Harald Halsteinsen nordre Garthus, gift 1739 med
29. Berit Andersdatter Aasen, 1722-1784
30. Halvor Eriksen Langager (Torgershus), f. ca. 1713, skifte 1739, gift 1736 i Hedalen med:
31. Olaug Haraldsdatter Lie, Hedalen.

Tiptippoldeforeldre:

48. Arne Olsen søre Fønhus, f. ca. 1648 gift 2. 1703 med
49. Aagot Jacobsdatter, 1673-1744
50. Gulbrand Pedersen Stensrud
51. NN Olsdatter Tollefsrud
52. Torkild Reiersen Grov, 1637-1717, i følge militærrulle var han født på Lindelien, Ådal. Gift 1692 med
53. Jørاند Andersdatter
54. Gul Gulsen Stugården, 1679-1751, gift 1720 med
55. Karen Christoffersdtr. Haugsrud, død 1773
56. Halstein Håkonsen, gift til Rustebakke, 1678-1743
57. Kari Haraldsdatter Grimsrud, enke etter Syver Pedersen Rustebakke
58. Anders Gunnarsen Aasen, 1687-1768, gift 1720 med
59. Anne Olsdatter nedre Storøydegarden, 1694-1788 (Gift 1. med Arne Andersen Tronhus på Aasen)
60. Erik Halvorsen Langager (Torgershus), gift med
61. Gunild Ellefsdatter Sevre, Næs, 1682-1737, skifte 1738
62. Harald Arnesen Lie, 1677-1743, gift med:
63. Else Syversdatter

Tipptipptippoldeforeldre

- 96. Ole Arnesen Fønhus, f. ca. 1600
- 102. Ole Jonsen Tollefsrud, 1631-1730
- 108. Gul Olsen Stugården, død 1685, gift med
- 109. Gunild Jonsdatter Tollefsrud, 1650-1730
- 110. Christoffer Olsen Haugsrud, gift med
- 111. Barbro Håkonsdatter
- 114. Harald Gulbrandsen Grimsrud f. 1650, gift med
- 115. Tora Andersdatter Tronhus
- 118. Ole Bjørnsen nedre Storøydegarden, 1647-1719 gm
- 119. Guri Iversdatter Bang, nedre, 1656-1797
- 120. Halvor Eriksen Langager (Torgershus), 1645-, skifte 1694
- 121. Astri Knutsdatter Tolleivsrud, Flå i Hallingdal
- 124. Arne Andersen Lie, fra Haugsrud, 1643-1717
- 125. Gudbjørg Andersdatter, skifte 1726.

Vennlig hilsen Pål Prestesæter, 2846 Bøverbru.

Spørsmål nr. 175

I folketellingen 1801 for Land er det bare én Berthe Maria Olsdatter i Land og hun er ført opp slik: Gården Ourlund (Aurlund): Ingeborg Olsdatter, 22 år, ugift almisselem og Berthe Maria Olsdatter, hennes datter, 1 år, almisselem. Berthe Maria ble døpt i Østsinni kirke i Nordre Land 20/10-1799. I kirkeboken er innført følgende dåp av uekte barn (født utenfor ekteskap): Ole Olsen Kolterud og Ingeborg Olsdatters barn fra store Ourlund, Berthe Maria. Faddere var Hans Røberg-eie, Gulbrand Ourlund og Ole nedre Schiager-eie.

Med hilsen Bernt G. Bielke

Spørsmål nr. 175

Berthe Marie Olsdtr. dpt. 26. s. e. trin. 1799 (uekte) av foreldre Ole Olsen Koldsrud og Ingeborg Olsdtr. Stor Aurlund.
- Berthe Marie ble konfirmert i 1813 og bodde da på N. Schjagereie.

Ingeborg Olsdtr. f. 1780 på Odneseie ble gift i 1808 med enkemann Anders Olsen N. Schjagereie. De fikk to barn: Ole f. 1809 og Maren f. 1816. Ingeborg Olsdtr. ble enke i 1828.

Med hilsen
Anne Marie Markussen

RETTING

Gjelder tidsskrift 4/1990 s. 256 (omtrent midt på sida):

5. Christen Olsen Skjefstad seinere Amundrudstad 1729-1808 g 1757 m Marte Olsdtr. Valle død 1814. - Her skal Olsdtr. endres til Johnsdtr.

(AA)

Spørsmål og svar

Spørsmål nr. 177

Jeg er på leting etter røttene til Andreas Andersen (Kringledalen) som i følge Totens bygdebok IV av Svein-Erik Ødegaard, var født ca. 1826-27 i Hurdal og døde på Fjørkenstad i 1881, begr. ved Totenviken kirke. Hva jeg med sikkerhet vet, er at han var møller i Kringledalen i Nannestad og bygget denne møllen. Mens han var der, fikk han en datter, Indiana Mathilde f. 1869, med Marie Jonsdr. Flod f. ca. 1844. Efterkommere etter Indiana mener at de ikke var gift, men i bygdeboken for Toten står det at han hadde to døtre i 2. ekteskap. De mener også at han var fra Toten, men her kan de ha feil eftersom han flyttet dit.

Jeg har gått gjennom Hurdal bygdebok og kirkebøker og den som muligens kan være "eftersøkte" er da sønn av Anders Persen Brustad f. 1800, g.m. Mari(a) Larsdr. Deres sønn Andreas var født 30/10 1829. Hans besteforeldre var da Per Jensen Almli f. 1760 og Anikken Kristoffersdr. Fagernes (Feiring). Per Jensen ser da ut til å være sønn av Jens Larsen av finneslekten på Nordlien (se nr. 2-1987). Det er mulig at jeg er helt på villspor. Jeg er takknemlig om noen kan hjelpe meg med dette.

Vennlig hilsen Aase Treider, Bjørnerud, v. Ådal, 3500 Hønefoss.

Spørrsmål nr. 178

Det skulle glæde mig meget om De kunne hjælpe mig med at finde mine aner i Norge, som min familie forlod i året 1835. Det drejer sig om mine tipoldeforældre, hvor manden var glasmager (arbejdede i en glashytte eller måske man på norsk kaldet det et glasværk), men jeg ved desværre ikke hvor i Norge de kommer fra, men jeg har i kataloger fra år 1840, fra det glasværk i Danmark (Conradsminde, Ravnkilde (Rold Skov), Jylland) som de udvandrede til, kunne se at flertallet af de modeller af glas, er de samme som GJØVIK fremstillede. Og da Hurdal Glasværk lukkede i 1808 og Nøstetangen i 1777 taler meget for, at min familie kom fra GJØVIK, dog kan det ikke udelukkes, at HADELAND Glasværk, kan være inde i billedet, da der også fra dette glasværk, udvandrede nordmænd til Danmark i 1835. Jeg beder ikke om en fuldstændig slægtstavle, der går flere generationer tilbage, kun søger jeg at få opsporet hvor i Norge jeg selv skal søge, hvis jeg kommer på ferie derop, hvis bare man kan hjælpe mig med fødested for: FREDERIK HAGEN født 1787 eller 1790 og hustru CATRINE ELISABETH HAGEN født ENGELHARD år 1802. Er det som at lede efter en nål i en høstak? På forhånd tak. Med venlig hilsen: Jørgen Hagen Jensen, Gøgevej 25, 4130 Viby, Sjælland, Danmark. Telefon: 42 39 39 41.

Fredrik Hagen f. 1787 eller 1790 i Norge gift med Catrine Elisabeth Hagen født Engelhard f. i Norge 1802. Deres sønn var:

Hans Gabriel Hagen f. i Norge 1826, deres barnebarn:

Camilla Hagen f. 1856 i Danmark, deres oldebarn:

Holger Hagen Jensen f. 1901 i Danmark, deres tipoldebarn:

Jørgen Hagen Jensen f. 1935 i Danmark.

Svar

Svaret er tidligere oversendt spørderen Jørgen Hagen Jensen på Sjælland i Danmark.

1. Johann Jørgen Heinrich Hagen født 1725 kom til Hadeland i 1765 da glassverket ble anlagt. Han hadde disse barna:

1.1 Christian Heinrich f. 1750

1.2 Johan Jørgen f. 1755

1.3 Anne Cathrine Elisabeth f. 1761.

Johan var gift med Anna Machtalena, men jeg vet ikke om hun var med til Norge. Jeg kan ihvertfall ikke finne henne død i Jevnaker. Johan døde i 1795 og ble begravet 12.6.

1.2 Johann Jørgen Hagen ble gift med Christina Elisabeth Heinrichsdr. Irrich (Erich) f. 1756 gift 26/9 1779. De hadde barna:

1.2.1. Magdalena Sophie døpt 7/11 1779

1.2.2. Johann Heinrich døpt 22/12 1782

1.2.3. Christian døpt 16/8 1785

1.2.4. Friederich Erich døpt 11/10-1787 død 1788 begr. 28/9

1.2.5 Friederich Erich døpt 19/7 1789

1.2.6 Christine Elisabeth døpt 8/4 1792

1.2.7 Johan Jørgen døpt 14/9 1798 i Hurum.

Johann Jørgen flyttet fra Jevnaker til Hurum mellom 1795 og 1798.

1.2.5 Friederich Erich Hagen ble antagelig gift første gang i Hurum med Ingeborg Cathrine Brauer f. 1781 død 1823. De hadde barna:

1.2.5.1 Johan Christian f. 29/4 1817 i Jevnaker

1.2.5.2 Johanna Cathrina f. 22/1 1819 i Jevnaker

1.2.5.3 Stina Sophie f. 14/5 1821 i Jevnaker død 24/5 1822

1.2.5.4 Johan Jørgen f. 14/3 1823 i Jevnaker død 2/4 1823

Friedrich Erich Hagen giftet seg igjen 10/5 1824 i Jevnaker med Catharina Elisabeth Gundersdr. f. 1802. De hadde barna:

1.2.5.5 Hans Gabriel født 21/3 1825 i Jevnaker

1.2.5.6 Ingeborg Kristine f. 15/4 1827 i Jevnaker

1.2.5.7 Johan Jørgen f. 28/6 1830 i Jevnaker

1.2.5.8 Lene Sophia f. 18/1 1834 i Jevnaker

1.2.5.7 Lene Frederikke f. 23/11 1837 døpt i Haverslev kirke

1.2.5.8 Carl Ferdinand f. 10/5 1841 døpt i Haverslev kirke

Fredrik Erich Hagen arbeidet ved Hadeland til han 20/9 1835 flyttet til Danmark med hele sin familie.

1.2.5.5 Hans Gabriel var ansatt ved Conradminde i Danmark og ble gift med Karen Hansdtr. De hadde barna:

1.2.5.5.1 Hans Fredrik født 27/8 1849 døpt i Haverslev kirke

1.2.5.5.2 Marte Caroline Elise f. 5/9 1851 i Haverslev kirke.

Det var antagelig flere barn i dette ekteskapet, men de har jeg ikke opplysninger om bortsett fra spørrerens oldemor Camilla som altså er født i 1856.

Med vennlig hilsen Arne Brorson.

Spørsmål nr. 179

Jeg har drevet en del med slektsgransking og synes det er veldig spennende. Jeg er medlem i Vestoppland Slekthistorielag og takker for hjelp jeg har fått tidligere. Nå har jeg nok et spørsmål som jeg gjerne skulle hatt litt hjelp med:

Det fins et mangletre etter Anton Napstad f. 1888 med inskripsjonen B. O. D. E. 1811. Faren til Anton var Ole Skjellerud, og jeg lurer på om mangletreet kan ha tilhørt Oles mor eller bestemor. (Antons mor var Nikoline Marie Amunds-datter Napstad, men jeg kan ikke se at initialene kan stemme med noen i hans morsslekt).

Med hilsen Svanhild Stokke (f. Napstad), Fjellvn, 37, 1927 Rånåsfoss.

Spørsmål nr. 180

Det første spørsmålet gjelder ekteparet Anders Anderssen Østbyeie født Haagenstadeie 21.03.1813 og hans kone Ane Thorsdr. født Lynnaeie 10.09.1818.

Anders' foreldre oppgis å være Anders Amundsen og Ellena Andersdr. Det må være disse som giftet seg 12.06.1807 og skulle være henholdsvis fra Dynna og Oren. Hvem var Anders Amundsen Dynna og Ellena Andersdr. Oren? Og hvorfra kom de? Den eneste jeg finner som kunne passe er ei Ellena Andersdr. som blir konfirmert i 1794 16 år gammel og som er med i folketellingen 1801 som 23 år gammel på Gromstad. Men jeg finner henne ikke døpt i Lunner.

Ane's fars navn oppgis å være Thor Hansen Lynneeie både ved bryllupet og når Ane døpes. Mors navn oppgis ved dåpen å være (dersom jeg leser riktig) Margrethe Christensdr. Først trodde jeg, at det skulle være Thor Paulsen, men siden han og kona Mari er faddere til Ane så kan det ikke være feiltolkning likevel. Hvem var da Thor Hanssen og Margrethe Christensdr. Lynneeie?

Og det andre tilfellet er Hans Sørensen Aasen-Opperud-Røste født januar 1775. Da han døpes heter foreldrene Søren Olsen og Berte Gulbrandsdr. Aasen. Jeg antar at det ligger i Jevnaker (etter faddernes navn å dømme). I folketellingen 1801 står de samme menneskene oppført i Opperud, men da datteren Anne blir døpt (1820), bor Hans i Røste. Søren blir forøvrig begravet 30.1.1814 fra Opperud. Jeg er dessverre ikke kjent i Jevnaker, er det noen som kan hjelpe meg videre med dette? - På forhånd takk for hjelpa! - Ellers vil jeg takke for det interessante bladet. Jeg gleder meg å lese det hver gang.

Med vennlig hilsen Michaela M. Lelek, Øgardsvegen 9, 2000 Lillestrøm.

Spørsmål nr. 181

All my ancestors came from Norway between 1853-1880. I plan to visit Norway in June 1991 and would like to hear from descendants of siblings who did not emigrate. (I can read a little Norwegian).

From Vestre Toten came Ole Pederson Grefsrud, born 1826 at Rasmussveen. His first wife (my great-grandmother) was Karine Christiansdtr. Dotset, born 1827 died 1850. Mathea Hansdtr. Amlien, born 15 Nov 1848, emigrated 1869. - From Ringebru or Sør Fron, Gudbrandsdal in 1866 came Knute Ole Stavne, born 11 aug 1844.

From Wang, Valdres in 1880 came Ole Knudson Holien, born Feb 1846 and his wife Sigrid (Siri) Throndsdtr. Hilmen, born 5 Aug 1842, bap. Ulness Church.

In 1853 came Paul Tostenson Wang, born 21 Apr 1821 and wife Magnil Hansdtr. Kolstad, born 14 Jan 1818. We don't know where they were from, most likely Valdres. - Thank you. I'm looking forward to seeing Norway and especially to meeting "slektninger".

Joan C. Skalbeck, Rt. 2 Box 146, Sacred Heart, MN 56285, U.S.A.

Spørsmål nr. 182

Hvem var foreldrene til Kari Jensdatter f. 1761 gift med Anders Nilsen Bergseie f. 1758 Snertingdal. Jeg er takknemlig for svar.

Vennlig hilsen Synnøve Breide, Lillehammer.

Spørsmål nr. 183

Hvem var foreldrene til Gunil Johannesdtr. f. 1754 død 18-10-1817, skifte februar 1816, gift 9-10-1789 med Jens Olsen Rudseie (Bakke), Snertingdal f. 1758 død før 1801. Forlovere 9-10-1789 var Henrik Bjugge og Amund Gloppe, Snertingdal.

Med hilsen Synnøve Breide, Th. Lundes vei 5, 2600 Lillehammer.

Spørsmål nr. 184

Fra en dame i U.S.A. med forfedre bl.a. fra Sør-Aurdal og Valdres, har jeg fått spørsmål om foreldre og fødested til Anne Halvorsdatter Piltingsrud. Hun var 1. gang gift med Anders Simonsen Skaran som døde 1756 på Omsrud og giftet seg 2. gang 1757 med Ole Pedersen Piltingsrud. Ved folketellingen 1801 på V. Piltingsrud, ble både Anne og Ole oppgitt å være 70 år, men da hun døde i desember 1806 var hennes alder også oppgitt til å være 70 år. Ole Piltingsrud døde 1808. Kan noen hjelpe meg med et svar? For øvrig vil jeg gjerne få takke for tidligere meget gode svar på mine spørsmål spesielt fra Fredrik Dyhren og Gunvor Hilden.

Med hilsen Ingeborg Elsrud, Holmenkollveien 32F, 0376 Oslo 3.

Vi vet at en del av de som svarer på spørsmålene i tidsskriftet også sender svar direkte til spørderen. Dette er en grei måte å gjøre det på blant annet av tidsårsaken. Men det ville være verdifullt om alle som svarer spørderen direkte også sender en kopi til tidsskriftstyret. For dette med spørsmål og svar er uten tvil meget verdifullt stoff i et slektshistorisk tidsskrift.

LAGSNYTT

Nye spesialpublikasjoner

For Toten, Vardal og Biri er 4 militærruller nylig avskrevet. Rullene fra 1662, 1665 og en sammenslått rulle fra 1693 og 1696 inneholder fornavn på brukerne av hver gard og navnet på soldaten. Rullen fra 1700 er en oversikt over unge mannskap. Den inneholder fornavn på brukeren på hver gard. Videre oppgir den navn og alder på mannspersoner mellom 14 og 40 år. For disse er det tilføyet enkelte personlige opplysninger.

Rullene vil kun bli mangfoldiggjort i henhold til bestillinger som er oss i hende innen 31/3 1991. Pris: for medlemmer kr. 35, for andre kr. 50.

Interesserte kan kontakte Arne Amundgård tlf. (061) 96500 eller skriftlig til Vestoppland Slekthistorielag, Postboks 266, 2801 Gjøvik.

Medlemsmøter

Gjøvik/Toten

På førstkommande møte den 7. mars vil temaet for foredraget være EDB og slektsgransking. Tanken er å gi en orientering både for EDB-brukere og andre slektsinteresserte.

Den 4. april vil Hilde Larsen Austarheim fortelle om sitt arbeid med Eina-bindet av Totens Bygdebok.

Land

Avdelingen på Land har fortsatt møter hver siste mandag i måneden kl. 19.00, men nå på Lands Museum, Dokka.

TURKJØRING

på inn- og utland.

utføres med de mest moderne og komfortable busser

Godstransport — rimelig, sikker og hurtig.

SKAL DE TIL HØVEDSTADEN?

Benytt **LANDEKSPRESSEN!**

Kontakt oss om Deres transportbehov

Telef.: 063-28 700
Telex 71842 HBS'N

2770 Jaren, Norge

9.	180.-	Wasberg: ABC-i slektsgranskning	94.-
0	6	Hovdehaugen: Slektsgranskning	129.-
		Michaelson: Slekten-en innføring	98.-
10-14	14	Dam: Slektsboken	112.-
		Slekten-skjema 1-4 pk. a 50 skjema	34.-
1.	180.-	Årbok for Hadeland-vi skaffer de fleste av gamle utgaver.	
2	180.-	Bind 4 av Bygdebok for Hadeland er fremdeles å få	

Hadeland
PK

HANDEL

Telefon 30 097 - 2750 Gron

Brandbu
BOKHANDEL

2760 Brandbu, 063 34970

Elvarmen er miljøvennlig

Elektrisiteten gir oss elvarmen — den rene varmen. Ingen røyk, sot eller aske — ingen aggressive gasser — ingen forurensning av luft, jord eller vann.

Derfor er elvarmen også fremtidens varmesystem

ET OPPLYST HADELAND
- VÅRT ANSVAR

HADELANDS ENERGIVERK

2770 JAREN

TELEFON: 28 120

Feilmelding utenom arbeidstid: 28 710

GRAN
HANDELSSENTER

en historie for seg

Jernbane	60
Post	forretninger
Banker	samlet i ett område
Vinmonopol	ved riksveg 4

MØTEPLASSEN PÅ H A D E L A N D!

VI TAR VARE
PÅ DAGENS
VERDIER

VESTOPPLAND SLEKTS
HISTORIELAG TAR VARE
PÅ HISTORISKE VERDIER

**GRAN
SPAREBANK**

2770 JAREN — TELEFON (063) 28 000

SPAREBANKEN

JEVNAKER
LUNNER